

KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA

LAPORAN INDEKS PERPADUAN NASIONAL TAHUN 2025

IPNas 2025

**LAPORAN
INDEKS PERPADUAN
NASIONAL TAHUN 2025
(IPNas 2025)**

KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA

KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA

Putrajaya, 2026

Hak cipta / *Copyright* Kementerian Perpaduan Negara (KPN), 2026

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukarkan ke dalam sebarang bentuk atau dengan sebarang alat juga pun, sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Kementerian Perpaduan Negara (KPN) terlebih dahulu.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the Ministry of National Unity (Malaysia).

Diterbitkan oleh:

KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA
Aras 5 - 10, Blok F9, Kompleks F,
Lebuh Perdana Timur,
Presint 1, 62000 Putrajaya, MALAYSIA

KANDUNGAN

01

KATA PENGANTAR

Menteri Perpaduan Negara	v
Ketua Setiausaha Kementerian Perpaduan Negara	vi
Ketua Pengarah Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional	vii

02

PENGHARGAAN DAN PENGURUSAN PROJEK

Penghargaan	viii
Pakar Rujuk	ix
Pasukan Perunding	x
Jawatankuasa Pemandu	xi
Jawatankuasa Teknikal	xii
Jawatankuasa Kerja	xiii

03

RINGKASAN EKSEKUTIF

Ringkasan Eksekutif	2
---------------------	---

04

PENDAHULUAN

Latar Belakang Kajian	4
Matlamat Utama Kajian	6
Kepentingan Kajian	6
Komponen Pengukuhan Kajian	7

05 METODOLOGI KAJIAN

Reka Bentuk	10
Pensampelan	10
Skop	10
Instrumen	11
Konsep dan Konstruk IPNas 2025	12
Kebolehpercayaan Konstruk	13
Teknik dan Proses Kutipan Data	13
Proses Analisis Data	15

06 PENEMUAN KAJIAN

Demografi Responden	18
Hasil Analisis Deskriptif Konstruk	21
Hasil Analisis Deskriptif Defisit Sosial	23
Hasil Analisis Pemodelan Berstruktur	27
Skor Indeks Perpaduan Nasional (IPNas) 2025	28
Rumusan Keseluruhan	37

07 TREND INDEKS PERPADUAN NASIONAL

Analisis Trend IPNas 2018 hingga 2025	40
---------------------------------------	----

08 KESIMPULAN

Kesimpulan	44
------------	----

09 RUJUKAN DAN LAMPIRAN

Rujukan	48
Lampiran	49

KATA PENGANTAR

MENTERI PERPADUAN NEGARA

Saya merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua pihak yang terlibat dalam penyediaan Laporan Indeks Perpaduan Nasional Tahun 2025 (IPNas 2025). IPNas 2025 merupakan sebuah ukuran penting yang mencerminkan tahap keharmonian, kebersamaan serta kekuatan sosial di negara kita. IPNas bukan sekadar satu angka atau skor malah ia merupakan barometer sejauh mana rakyat Malaysia mampu hidup bersama dalam suasana saling memahami, menghormati dan mempercayai. Dalam dunia yang semakin kompleks, isu perpaduan tidak boleh diambil mudah. Landskap masyarakat Malaysia yang pelbagai menuntut pendekatan berasaskan data dan bukti (*evidence-based*) agar dasar, program dan intervensi yang dirancang oleh Kementerian Perpaduan Negara khususnya benar-benar memberi impak. Melalui IPNas, kerajaan dapat menilai dinamik hubungan antara etnik, tahap keterlibatan komuniti, sentimen kebersamaan, serta persepsi rakyat terhadap institusi dan isu perpaduan.

Laporan kajian ini menjadi asas penting dalam memperkukuh Dasar Perpaduan Negara. Selain itu, IPNas 2025 sangat membantu kementerian merancang inisiatif yang lebih responsif, inklusif dan berkesan. Dalam menghadapi cabaran masa kini khususnya seperti penyebaran maklumat palsu, polarisasi sosial dan perubahan struktur masyarakat, IPNas 2025 memberi panduan tepat untuk memastikan setiap tindakan kerajaan adalah berlandaskan keperluan semasa rakyat. Saya percaya bahawa perpaduan tidak boleh dicapai melalui slogan semata-mata. Perpaduan mesti dibina melalui usaha berterusan, kefahaman mendalam dan komitmen seluruh masyarakat. Justeru, dapatan IPNas ini akan terus digunakan bagi memperkasakan program-program jabatan dan agensi di bawah Kementerian Perpaduan Negara dan rakan-rakan strategik di semua peringkat.

Saya menyeru agar semua pihak tanpa mengira sektor awam, sektor swasta, pertubuhan masyarakat sivil, pemimpin komuniti serta rakyat Malaysia memanfaatkan laporan ini untuk bersama-sama mengukuhkan jalinan perpaduan yang menjadi teras kepada keamanan dan kemakmuran negara. Akhir kata, saya berharap agar laporan ini menjadi rujukan bernilai agar terus dapat mengangkat aspirasi Malaysia sebagai sebuah negara yang stabil, inklusif dan bersatu padu.

YB DATUK AARON AGO DAGANG

Menteri Perpaduan Negara

KATA PENGANTAR

KETUA SETIAUSAHA KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA

Alhamdulillah, dengan izin dan limpah kurniaNya, Laporan Indeks Perpaduan Nasional Tahun 2025 (IPNas 2025) telah berjaya diterbitkan. IPNas 2025 merupakan sebuah instrumen penting yang menjadi petunjuk aras kepada kesepaduan sosial negara kita secara menyeluruh. Saya juga ingin merakamkan penghargaan kepada pasukan perunding, pegawai Kementerian Perpaduan Negara, Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN), Institut Kajian dan Latihan Integrasi Nasional (IKLIN), rakan pakar dari universiti dan agensi kerajaan, serta semua pihak yang terlibat dalam kajian ini. Komitmen, ketelitian dan profesionalisme telah memastikan IPNas 2025 dapat diterbitkan dengan kualiti terbaik.

IPNas 2025 dirangka sebagai ukuran saintifik, objektif dan menyeluruh bagi menilai tahap kesepaduan dalam masyarakat kepelbagaian Malaysia. Dengan sokongan data yang kukuh dan metodologi penyelidikan yang mantap, laporan ini menyediakan gambaran yang jelas tentang kedinamikan hubungan antara etnik, tahap kepercayaan sosial, kesediaan bekerjasama, serta persepsi rakyat terhadap dasar dan program sedia ada. Sebagai kementerian yang dipertanggungjawabkan untuk memelihara serta memperkukuh keharmonian negara, dapatan IPNas 2025 amat bernilai kerana ia membolehkan kementerian merancang dan melaksanakan intervensi berpandukan bukti. Pendekatan *data-driven decision-making* adalah penting bagi memastikan setiap dasar dan program perpaduan benar-benar responsif terhadap cabaran semasa dan keperluan rakyat. Dalam keadaan dunia hari ini yang berdepan ancaman ekstremisme dan penyebaran maklumat yang tidak tepat, laporan IPNas 2025 mengingatkan kita tentang pentingnya usaha memperkukuh perpaduan dilakukan secara konsisten dan berstrategi. Menerusi dapatan ini, kementerian akan terus menambah baik program khususnya melalui Jentera Perpaduan, memperkukuh inisiatif pembinaan negara bangsa, serta usaha memupuk interaksi lebih bermakna di peringkat akar umbi.

Saya berharap laporan ini bukan sahaja menjadi rujukan dasar kerajaan, malah dapat dimanfaatkan oleh para penyelidik, pihak industri, badan bukan kerajaan, dan seluruh masyarakat untuk bersama-sama membina Malaysia yang lebih kukuh, inklusif dan bersatu padu. Akhir kata, marilah kita terus memelihara keharmonian yang menjadi asas kekuatan negara kita. Semoga usaha ini memberi manfaat yang besar kepada rakyat dan masa depan Malaysia.

DATO' HASLINA BINTI ABDUL HAMID

Ketua Setiausaha

Kementerian Perpaduan Negara

KATA PENGANTAR

KETUA PENGARAH JABATAN PERPADUAN NEGARA DAN INTEGRASI NASIONAL

Perpaduan negara merupakan teras utama kepada kestabilan politik, pembangunan sosioekonomi, dan kesejahteraan rakyat Malaysia. Dalam konteks negara yang berbilang etnik, pengukuran tahap perpaduan secara empirikal amat penting bagi menilai keberkesanan dasar, pelan tindakan dan strategi kerajaan dalam memperkukuh kesepaduan sosial dan identiti nasional yang inklusif.

Saya amat bersyukur dan berbesar hati dengan hasil Laporan Indeks Perpaduan Nasional Tahun 2025 (IPNas 2025) yang dilaksanakan sebagai usaha memperkukuhkan petunjuk perpaduan negara. IPNas 2025 merupakan satu kajian yang komprehensif dan mengambil tempoh selama 12 bulan untuk diselesaikan. Kajian ini dilaksanakan melalui lantikan firma perunding iaitu UKM Pakarunding Sdn. Bhd. dan dibiayai Kementerian Ekonomi di bawah *Rolling Plan* Kelima (RP5) Tahun 2025. IPNas 2025 selaras dengan Dasar Perpaduan Negara (DPN) dan Bidang Keutamaan RMKe-12 bagi Memperkukuh Perpaduan untuk Negara Makmur dan turut diperincikan dalam Kajian Separuh Penggal RMKe-12, Bab 7: Meningkatkan Perpaduan, Pertahanan, Keselamatan dan Kesejahteraan dengan sasaran skor 0.7.

Dengan menggunakan pendekatan kuantitatif dan kualitatif, kajian ini memberikan gambaran menyeluruh mengenai tahap perpaduan rakyat Malaysia sekaligus mencapai sasaran yang ditetapkan di peringkat nasional dengan pencapaian skor 0.701. Kejayaan mencapai sasaran ini memberikan keyakinan bahawa usaha berterusan kerajaan untuk memperkukuh perpaduan rakyat telah membuahkan hasil.

Saya berharap dapatan IPNas 2025 akan terus menjadi panduan strategik yang berasaskan data sahih untuk merangka dasar dan intervensi yang lebih berkesan, seterusnya memperkukuh perpaduan sosial, meningkatkan keharmonian, dan membina masyarakat Malaysia yang aman, inklusif, dan sejahtera.

ZULKIFLI BIN HASHIM

Ketua Pengarah

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional

PENGHARGAAN

Kementerian Perpaduan Negara merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada kementerian, agensi serta jabatan yang terlibat dalam pelaksanaan Kajian Indeks Perpaduan Nasional Tahun 2025 (IPNas 2025).

PENAUNG

YBhg. Dato' Haslina binti Abdul Hamid

Ketua Setiausaha

Kementerian Perpaduan Negara

PENASIHAT

YBrs. Tuan Mohamad Sobri bin Mat Daud

Timbalan Ketua Setiausaha (Dasar dan Perancangan Strategik)

Kementerian Perpaduan Negara

YBrs. Tuan Zulkifli bin Hashim

Ketua Pengarah

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional

KETUA PROJEK

Puan Nafizah binti Nayan

Setiausaha Bahagian

Bahagian Dasar dan Hubungan Antarabangsa KPN

TIMBALAN KETUA PROJEK

Puan Suraya binti Wen

Pengarah

Institut Kajian dan Latihan Integrasi Nasional

SEKRETARIAT KAJIAN

BAHAGIAN DASAR DAN HUBUNGAN ANTARABANGSA KPN

Encik Zahed bin Saidin

YBrs. Dr. Ahmad Rafeein bin Mohamad

Encik Muhammad Ismail bin Aminuddin

Encik Md Sobri bin Md Yusoff

INSTITUT KAJIAN DAN LATIHAN INTEGRASI NASIONAL

Puan Syahilawani binti Noordin

Puan Syadatul Amira binti Aminudin

PAKAR RUJUK

YBhg. Prof. Dr. Mansor Bin Mohd Noor

Profesor Kehormat
Institut Kajian Etnik (KITA)
Universiti Kebangsaan Malaysia

YBhg. Prof. Emeritus Datuk Dr. Teo Kok Seong

Felo Penyelidik Utama
Institut Kajian Etnik (KITA)
Universiti Kebangsaan Malaysia

YBhg. Prof. Dato' Dr. Sivamurugan Pandian

Profesor Sains Sosial
Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan
Universiti Sains Malaysia

YBhg. Prof. Datuk Dr. Rajendran Nagappan

Profesor Adjung Pendidikan
University of Cyberjaya & Infrastructure Kuala Lumpur

SENARAI PERUNDING

YBhg. Prof. Ulung Datuk Dr. Shamsul Amri bin Baharuddin, FASc

Universiti Kebangsaan Malaysia

YBrs. Prof. Madya Ts Dr. Mohd Sobhi bin Ishak

Universiti Kebangsaan Malaysia

YBrs. Prof. Dr. Kartini binti Aboo Talib @ Khalid

Universiti Kebangsaan Malaysia

YBhg. Prof. Dr. Novel Lyndon

Universiti Kebangsaan Malaysia

YBrs. Prof. Madya Dr. Mohd Mahadee bin Ismail

Universiti Putra Malaysia

YBrs. Prof. Madya Dr. Zaini bin Othman

Universiti Kebangsaan Malaysia

YBrs. Prof. Madya Ts Dr. Aidi bin Ahmi

Universiti Utara Malaysia

YBrs. Prof. Madya Dr. Chin Yee Mun

Universiti Tunku Abdul Rahman

YBrs. Prof. Madya Dr. Hairol Anuar bin Hj. Mak Din

Universiti Islam Selangor

YBrs. Prof. Madya Dr. Shamshuritawati binti Sharif

Universiti Utara Malaysia

YBhg. SAC (B) Datuk Dr. Zafari bin Zulkfli

Universiti Kebangsaan Malaysia

YBrs. Dr. Budi Anto bin Mohd Tamring

Universiti Malaysia Sabah

YBrs. Dr. Azizah binti Sarkowi

Institut Pendidikan Guru Kampus Perlis

YBrs. Dr. Ab. Bassit bin Hussain

Universiti Kuala Lumpur

YBrs. Dr. Mohd Shaiful Ramze bin Endut

Universiti Kebangsaan Malaysia

YBrs. Dr. Nor Azlili binti Hassan

Universiti Tunku Abdul Rahman

YBrs. Dr. Mohd Herry bin Mohd Nasir

Universiti Utara Malaysia

YBrs. Dr. Mohd Rahimi bin Ramli

Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah

YBrs. Dr. Mazli bin Mamat

Polis Diraja Malaysia

Encik Ahmad Zul Hakimi bin Hassim

Universiti Kebangsaan Malaysia

Encik Yuriny bin Adnan

UKM Pakarunding

Puan Intan Suraya binti Razak

UKM Pakarunding

Puan Bahirah Syazana binti Mohamad Zan

Universiti Kebangsaan Malaysia

JAWATANKUASA PEMANDU

PENGERUSI

YBhg. Dato' Haslina binti Abdul Hamid

Ketua Setiausaha

Kementerian Perpaduan Negara

KEMENTERIAN

Kementerian Perpaduan Negara

Kementerian Ekonomi

Kementerian Dalam Negeri

Kementerian Pendidikan

Kementerian Pendidikan Tinggi

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan

JABATAN DAN AGENSI

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional

Jabatan Perangkaan Malaysia

JAWATANKUASA TEKNIKAL

PENGERUSI

Tuan Zulkifli bin Hashim

Ketua Pengarah

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional

KEMENTERIAN

Kementerian Ekonomi

Kementerian Dalam Negeri

Kementerian Pendidikan

Kementerian Pendidikan Tinggi

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan

KERAJAAN NEGERI

Kerajaan Negeri Sarawak

Kerajaan Negeri Sabah

JABATAN DAN AGENSI

Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional

Jabatan Perangkaan Malaysia

Polis Diraja Malaysia

Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara

INSTITUT

Institut Sosial Malaysia

Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia

JAWATANKUASA KERJA

PENGERUSI

Puan Suraya binti Wen

Pengarah

Institut Kajian dan Latihan Integrasi Nasional

AHLI

Kementerian Perpaduan Negara

Bahagian Dasar dan Hubungan Antarabangsa

Bahagian Kesepaduan Nasional

Bahagian Kolaborasi Strategik

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional

Bahagian Dasar dan Perancangan

Bahagian Perhubungan Masyarakat dan Kejiranan

Bahagian Keharmonian Antara Penganut Agama

Bahagian Pengurusan Perpaduan

Bahagian Kesepaduan Sosial dan Integrasi Nasional

URUS SETIA

Seksyen Dasar dan Perancangan Strategik,

Bahagian Dasar dan Hubungan Antarabangsa,

Kementerian Perpaduan Negara

Bahagian Penyelarasan Kajian dan Maklumat,

Institut Kajian dan Latihan Integrasi Nasional

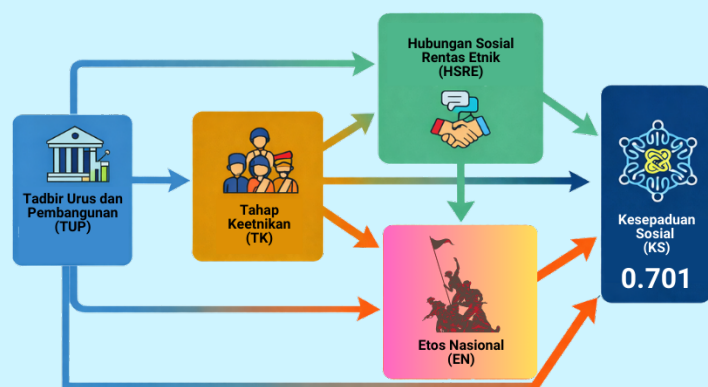

RINGKASAN EKSEKUTIF

RINGKASAN EKSEKUTIF

Perpaduan nasional ialah asas kepada kestabilan dan kemajuan Malaysia. Dalam masyarakat yang berbilang etnik, pengukuran perpaduan secara empirikal adalah penting untuk menilai keberkesanan dasar dan memahami cabaran baharu yang mempengaruhi hubungan sosial. Selepas IPNas 2018 dan IPNas 2022, beberapa konstruk seperti Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) dan Etos Nasional (EN) menunjukkan peningkatan. Namun wujud juga cabaran seperti polarisasi politik identiti, penurunan tahap persefahaman antara etnik dan perubahan persepsi terhadap dasar inklusif kerajaan selepas COVID-19 dan Pilihan Raya Umum Malaysia ke-15 (PRU15).

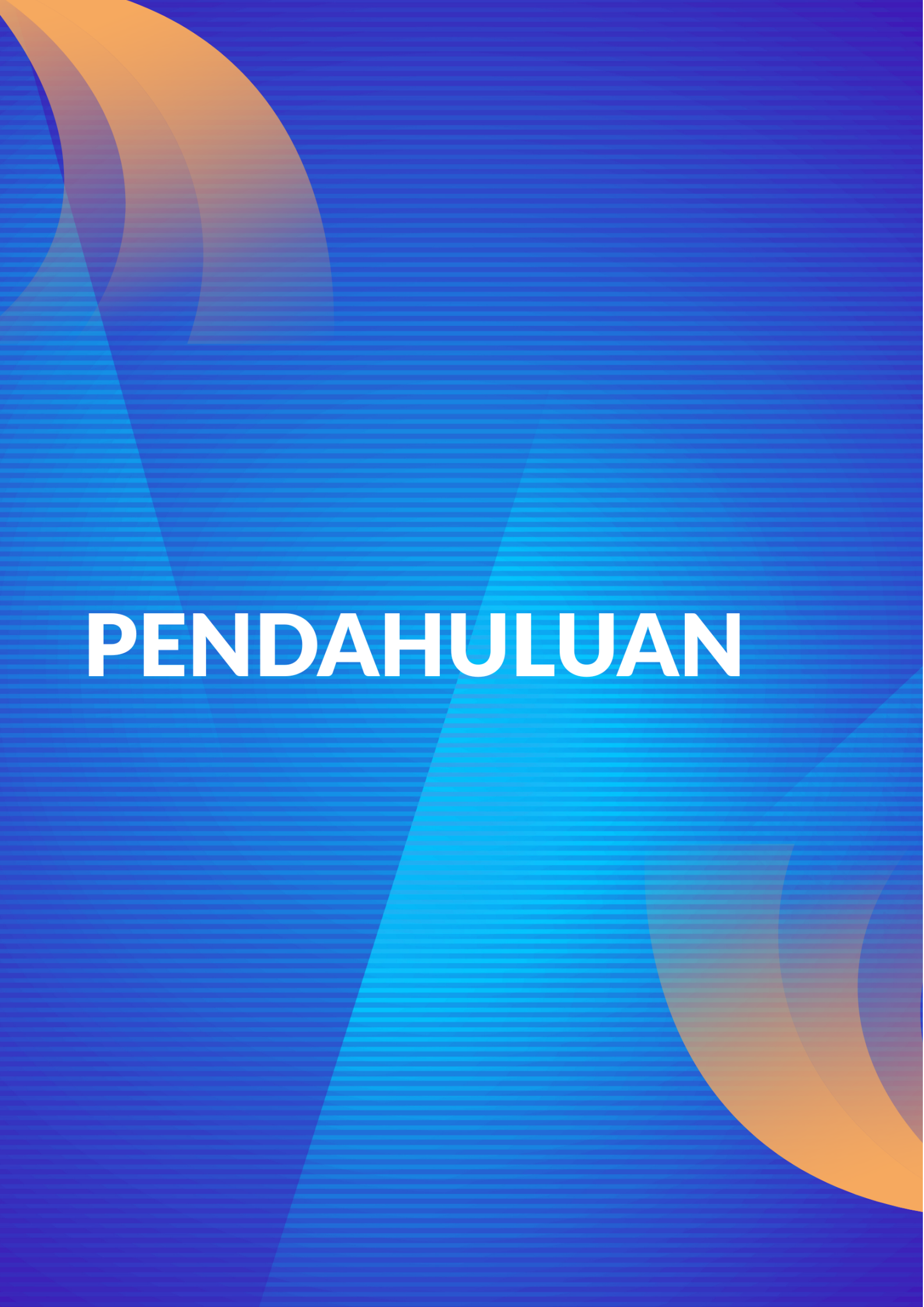
IPNas 2025 dilaksanakan melalui penilaian soal selidik dan Perbincangan Kumpulan Berfokus (FGD) bagi mendapatkan gambaran menyeluruh tentang persepsi dan keadaan perpaduan rakyat. Model kajian ini menilai perpaduan melalui lima komponen yang merangkumi Kesepaduan Sosial (KS) yang menjadi ukuran utama, dipengaruhi oleh Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP), Tahap Keetnikan (TK), Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE), dan Etos Nasional (EN) sebagai faktor bebas.

dan Pembangunan (TUP), Tahap Keetnikan (TK), Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE), dan Etos Nasional (EN) sebagai faktor bebas. Skor IPNas 2025 yang diperoleh ialah 0.701, menunjukkan tahap perpaduan Malaysia di tahap sederhana namun kian mengukuh berbanding skor IPNas 2018 dan IPNas 2022 dengan beberapa buah negeri mencatat prestasi lebih tinggi berbanding negeri-negeri yang lain.

Kajian ini turut mengenal pasti enam (6) isu defisit sosial yang perlu diberi perhatian kerana mempunyai kesan besar terhadap keharmonian masyarakat. Isu tersebut ialah etnisiti, media, politik federalisme, agama, kelas sosial dan pendidikan. Faktor-faktor ini saling berkait dan berpotensi menjejaskan persepsi, interaksi dan keyakinan rakyat terhadap institusi jika tidak ditangani secara strategik. Analisis Pareto menunjukkan bahawa penumpuan kepada isu-isu kritikal seumpama ini dapat memberikan impak kepada peningkatan perpaduan paling ketara.

Secara keseluruhannya, IPNas 2025 menyediakan gambaran jelas tentang kekuatan dan kelemahan perpaduan negara pada masa ini. Dapatan kajian ini dapat membantu kerajaan dan pihak berkepentingan merangka intervensi yang lebih tepat, berasaskan data dan lebih responsif kepada perubahan sosial. Usaha mengukuhkan perpaduan nasional perlu bergerak seiring dengan tadbir urus yang inklusif, interaksi masyarakat yang sihat serta merapatkan jurang pendidikan dan sosioekonomi agar keharmonian negara kekal mampan.

The background is a solid dark blue color. It features several large, overlapping, curved shapes in a lighter blue and orange gradient. These shapes are positioned in the top-left, bottom-right, and center-right areas, creating a dynamic, modern aesthetic.

PENDAHULUAN

PENDAHULUAN

Latar Belakang Kajian

Indeks Perpaduan Nasional (IPNas) merupakan alat analisis yang dibangunkan untuk mengukur tahap perpaduan dalam kalangan rakyat Malaysia. IPNas berasaskan kerangka kefahaman perpaduan yang merangkumi tiga (3) konsep utama: **perpaduan yang diidamkan, kesepaduan yang dicapai, dan penyatupaduan yang diusahakan**. Kajian IPNas mula diperkenalkan pada tahun 2018 dan telah melalui tiga fasa kajian iaitu IPNas 2018, IPNas 2022 dan IPNas 2025. Kajian ini adalah selaras dengan Dasar Perpaduan Negara dan Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12). Kajian ini dilaksanakan bagi

membantu kerajaan merangka dasar dan intervensi yang sesuai dalam mengurus kesepaduan sosial.

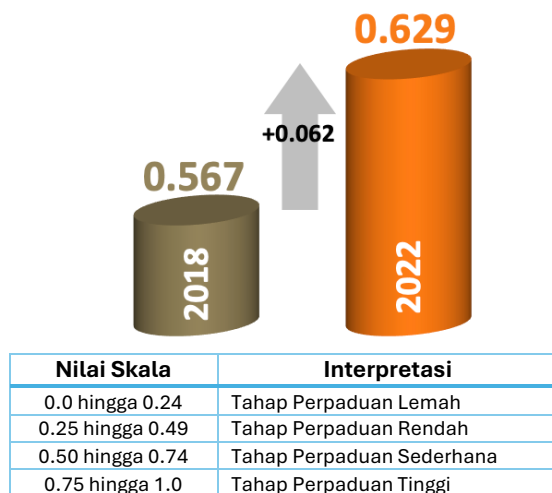
IPNas 2018 mencatat skor indeks perpaduan sebanyak 0.567. Skor ini menunjukkan bahawa kesepaduan sosial mencapai tahap sederhana. Kesepaduan sosial meningkat apabila hubungan sosial rentas etnik, etos nasional serta tadbir urus dan pembangunan meningkat. Ini terbukti apabila IPNas 2022 mencatat peningkatan skor kepada 0.629. Peningkatan ini memberi petunjuk bahawa perpaduan nasional berada pada tahap yang sederhana tetapi stabil walaupun negara menghadapi cabaran pandemik COVID-19 pada ketika itu.

Nota: PTPN=Pelan Tindakan Perpaduan Negara

Perpaduan nasional di Malaysia merupakan elemen penting dalam menjamin kestabilan politik dan kesejahteraan sosial. Walaupun pelaksanaan IPNas 2018 dan 2022 menunjukkan peningkatan dalam beberapa dimensi perpaduan, terdapat juga penurunan dari segi persefahaman antara etnik. Selain itu, peningkatan sentimen politik juga dapat dicerap terutamanya selepas PRU15 dan era pasca-pandemik.

Skor dan Skala Indeks Perpaduan Nasional 2018 dan 2022

Cabaran semasa seperti penularan berita palsu, ucapan kebencian melalui platform digital, dan fragmentasi nilai kebangsaan turut menjejaskan tahap perpaduan, khususnya dalam kalangan generasi muda.

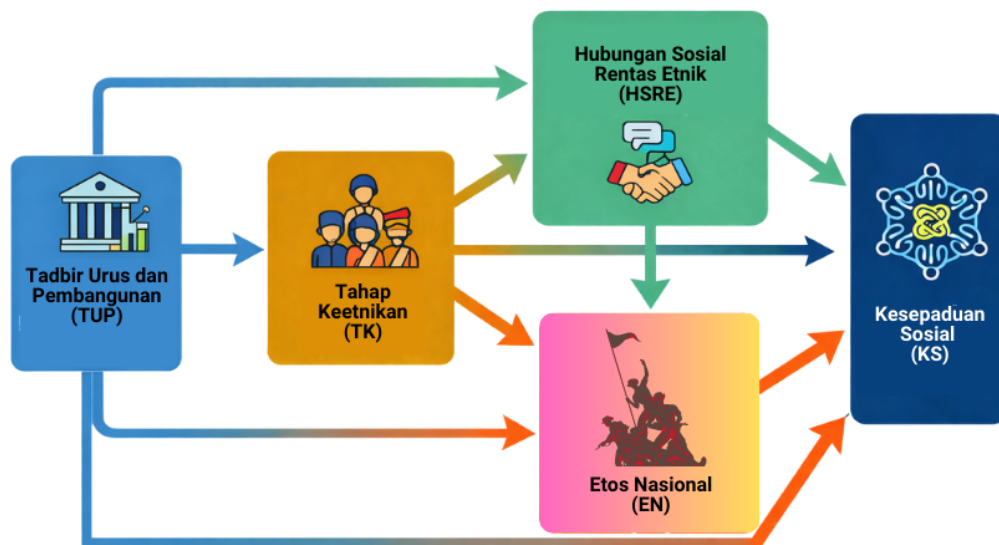
Fokus IPNas 2025 adalah untuk membuat analisis perbandingan tahap perpaduan mengikut wilayah iaitu Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. IPNas 2025 turut menumpukan kepada memahami kedinamikan kesepaduan sosial semasa dan mengenal pasti trend tahap perpaduan agar boleh dijadikan model bagi mempergiat usaha perpaduan di peringkat nasional. Kajian ini dikawal selia oleh Kementerian Perpaduan Negara dan Institut Kajian dan Latihan Integrasi Nasional, Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional. Kajian ini dibiayai oleh Kementerian Ekonomi di bawah *Rolling Plan* Kelima Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12).

Kerangka Konseptual Pembangunan IPNas 2018

Nota: Perubahan Etos Bangsa kepada Etos Nasional bermula pada 2025.
Sumber: Kerangka Komprehensif Perpaduan Kefahaman Terkini (Ishak & Baharuddin, 2021).

Konstruk Utama IPNas

Model IPNas 2025 dibina berdasarkan lima (5) konstruk utama, iaitu Kesepaduan Sosial (KS), Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP), Tahap Keetnikan (TK), Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE), dan Etos Nasional (EN). TUP bertindak sebagai faktor bebas yang mempengaruhi KS secara langsung dan tidak langsung melalui TK, HSRE dan EN. Struktur model ini membolehkan analisis hubungan bertingkat dan menyediakan asas saintifik untuk membina dasar perpaduan yang lebih jelas, tepat dan berkesan.

Matlamat Utama Kajian

IPNas 2025 ini melibatkan tiga (3) matlamat utama, iaitu:

1. Mengukur tahap perpaduan di peringkat nasional dan mengikut negeri berdasarkan instrumen yang telah ditambah baik;
2. Membuat analisis keseluruhan berdasarkan dapatan kajian; dan
3. Membuat analisis perbandingan mengikut tiga (3) wilayah iaitu Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak.

Kepentingan Kajian

IPNas 2025 memainkan peranan penting sebagai alat pengukur tahap perpaduan rakyat Malaysia secara menyeluruh dan berasaskan data empirikal. Dalam konteks masyarakat kepelbagaian yang kompleks, indeks ini membolehkan kerajaan dan penggubal dasar memahami dengan lebih mendalam kedinamikan sosial yang mempengaruhi hubungan antara etnik, kepercayaan terhadap sistem sosial, serta semangat kenegaraan. IPNas 2025 dapat mengenal pasti perubahan trend perpaduan dari tahun ke tahun, sekali gus menjadi asas kepada penambahbaikan dasar perpaduan negara.

Kepentingan IPNas 2025 juga terletak kepada kemampuannya untuk menilai keberkesanan pelbagai dasar dan program perpaduan yang telah dilaksanakan. Ini termasuk pendekatan Malaysia MADANI, Dasar Perpaduan Negara dan Pelan Tindakan Perpaduan Negara 2021-2030. Dengan adanya data yang sah dan terkini, kerajaan dapat membuat keputusan yang lebih tepat dan responsif terhadap cabaran

semasa, khususnya berkaitan hubungan antara etnik, pengaruh media sosial, serta kedinamikan nilai kebangsaan dalam masyarakat kepelbagaian. IPNas 2025 turut menyediakan gambaran empirikal tentang tahap perpaduan antara wilayah, termasuk Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak sebagai asas penting perancangan bagi dasar dan intervensi perpaduan yang lebih bersasar.

Selain itu, IPNas 2025 berfungsi sebagai barometer sosial utama dalam menghadapi cabaran era digital dan geopolitik serantau. Ia bukan sahaja menilai tahap kesepaduan sosial, tetapi juga mengukur faktor-faktor pemangkin seperti tadbir urus dan pembangunan, hubungan sosial rentas etnik, dan etos nasional. Dengan struktur model yang saintifik dan strategik, IPNas 2025 mengukuhkan dasar perpaduan yang

inklusif, progresif dan berorientasikan masa depan sejajar dengan aspirasi negara untuk membina masyarakat yang bersatu padu dan harmoni.

Komponen Pengukuhan Kajian

IPNas 2025 dibangunkan sebagai satu rangka saintifik yang menyeluruh untuk mengukur tahap perpaduan rakyat Malaysia secara empirikal, sistematik dan berasaskan bukti (*evidence-based*). Pendekatan ini adalah kesinambungan kepada pelaksanaan IPNas 2018 dan IPNas 2022 namun dengan penambahbaikan dari segi reka bentuk, kerangka indikator serta strategi pengumpulan data bagi menyesuaikan pengukuran dengan konteks semasa pasca-pandemik, era digital dan landskap politik baharu negara.

**Pengukuran perpaduan
secara empirikal penting
bagi memahami realiti
sosial dan merangka
dasar yang lebih tepat
berasaskan bukti**

The background is a solid blue color with several large, overlapping, curved shapes in a lighter blue and orange hue. These shapes are positioned in the top-left and bottom-right corners, creating a dynamic, modern aesthetic.

METODOLOGI

METODOLOGI KAJIAN

Reka Bentuk

Kajian ini menggunakan pendekatan kuantitatif melalui kaedah tinjauan soal selidik (*survey*) berstruktur dan disokong oleh kaedah Perbincangan Kumpulan Berfokus (FGD).

Pensampelan

Kajian IPNas 2025 menggunakan Pensampelan Rawak Berstrata Dua Peringkat (*Two-Stage Stratified Random Sampling*). Strata peringkat pertama meliputi semua negeri di Malaysia, manakala strata peringkat kedua merangkumi kawasan bandar dan luar bandar bagi setiap negeri.

Sampel Kajian IPNas 2025

Negeri	Kod Negeri	BP Bandar	BP Luar Bandar	Jumlah
Johor	01	59	15	74
Kedah	02	44	21	65
Kelantan	03	25	29	54
Melaka	04	49	4	53
Negeri Sembilan	05	41	15	56
Pahang	06	31	25	56
Pulau Pinang	07	67	5	72
Perak	08	52	18	70
Perlis	09	30	23	53
Selangor	10	116	4	120
Terengganu	11	36	20	56
Sabah	12	60	47	107
Sarawak	13	62	44	106
W. P. Kuala Lumpur	14	70	-	70
W. P. Labuan	15	47	4	51
W. P. Putrajaya	16	55	-	55
JUMLAH		844	274	1,118

Unit pensampelan peringkat pertama ialah Blok Penghitungan (BP), yang

dipilih secara berasingan mengikut negeri serta kategori bandar dan luar bandar menggunakan kaedah pensampelan rawak sistematik. Unit pensampelan peringkat kedua ialah Tempat Kediaman (TK), yang dipilih daripada BP terpilih juga melalui kaedah pensampelan rawak sistematik, dengan selang pemilihan ditentukan supaya setiap TK mempunyai kebarangkalian yang sama untuk terpilih.

Prosedur pensampelan ini dilaksanakan dengan sokongan Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) secara teratur dan saintifik bagi memastikan sampel yang diperoleh adalah tidak pincang (*unbiased*) serta mewakili populasi isi rumah di Malaysia secara menyeluruh.

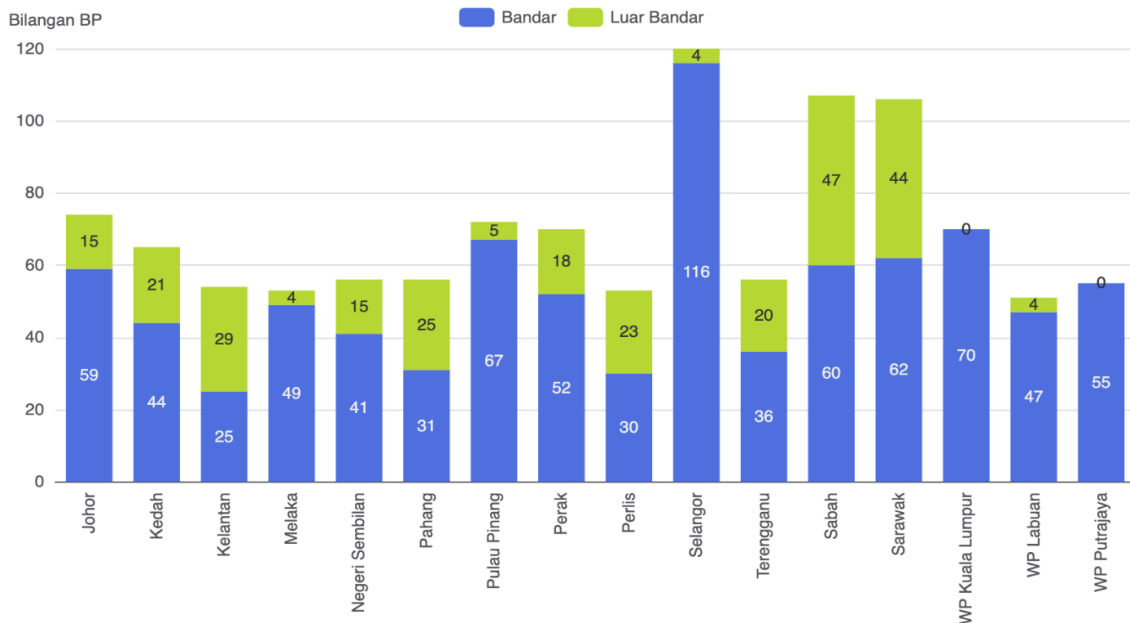
Skop

IPNas 2025 merupakan kajian nasional yang menyeluruh, melibatkan kutipan data primer bagi mewakili komposisi rakyat Malaysia merentasi wilayah, etnik dan latar sosioekonomi. Kajian ini meliputi Semenanjung Malaysia (Zon Tengah, Timur, Utara dan Selatan), Sabah dan Sarawak, dengan pemilihan kawasan berdasarkan BP dan TK yang ditetapkan oleh DOSM.

Responden adalah terdiri daripada warganegara Malaysia berumur 18 tahun dan ke atas. Kajian merangkumi kawasan bandar dan luar bandar untuk menilai perbezaan pengalaman sosial dan persepsi perpaduan.

Dua (2) pendekatan digunakan, iaitu kuantitatif melalui soal selidik berstruktur, dan kualitatif melalui Perbincangan Kumpulan Berfokus (FGD). Kajian memberi tumpuan kepada lima (5) konstruk utama: Kesepaduan Sosial (KS), Etos Nasional (EN), Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE),

Bilangan Blok Penghitungan IPNas 2025

Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP), serta Tahap Keetnikan (TK). Defisit sosial turut dianalisis sebagai pemboleh ubah kategori.

Secara keseluruhan, skop kajian ini membolehkan analisis jangka panjang dan perbandingan dengan siri IPNas terdahulu (2018 dan 2022), sekali gus menghasilkan sebaik mungkin ukuran perpaduan nasional yang komprehensif, inklusif dan berpaksikan realiti semasa.

Instrumen

Borang soal selidik IPNas 2025 merangkumi maklumat demografi seperti negeri tempat tinggal, jantina, umur, etnik, agama, tahap pendidikan, kategori pekerjaan dan pendapatan isi rumah, serta status sebagai Ketua Isi Rumah, pasangan atau anak berumur 18 tahun.

Soal selidik ini juga mengandungi lima (5) konstruk utama yang digunakan untuk mengukur tahap perpaduan nasional, iaitu Kesepaduan Sosial, Etos Nasional,

Hubungan Sosial Rentas Etnik, Tadbir Urus dan Pembangunan, serta Tahap Keetnikan, masing-masing dengan pecahan item yang terperinci bagi setiap konstruk.

Selain itu, konstruk Defisit Sosial turut dimasukkan sebagai pemboleh ubah luaran yang mengukur isu-isu utama seperti etnisiti, pendidikan, agama, politik federalisme, ruang bandar-desa, jurang generasi, kelas sosial, gender, bahasa dan media. Jumlah keseluruhan soalan adalah sebanyak 108, selepas melalui kajian rintis bagi menilai keberkesanan dan kesesuaian instrumen sebelum digunakan dalam kajian sebenar.

Instrumen IPNas 2025

Konsep dan Konstruk IPNas 2025

IPNas 2025 melibatkan lima (5) konstruk utama iaitu Kesepaduan Sosial (KS), Etos Nasional (EN), Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE), Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP), dan Tahap Keetnikan (TK). Pemboleh ubah Defisit Sosial pula diuji dalam bentuk kategori.

Kesepaduan Sosial (KS)

Kesepaduan Sosial merujuk kepada tahap integrasi, solidariti dan keharmonian dalam masyarakat berbilang etnik yang hidup aman dan sejahtera. Menerusi kajian ini, KS diukur berdasarkan enam (6) komponen utama iaitu rasa kekitaan, keterangkuman, penyertaan politik atau organisasi, pengiktirafan, legitimasi dan kesamaan yang masing-masing menilai aspek penerimaan budaya, keadilan sosial, kepercayaan terhadap institusi negara serta penglibatan dalam masyarakat.

Etos Nasional (EN)

Etos Nasional merujuk kepada ciri-ciri unik yang mengikat individu dengan masyarakat dan negara. EN turut merangkumi nilai, semangat, kepercayaan dan identiti bersama yang membentuk semangat kebangsaan. Menerusi IPNas 2025, konsep ini diukur berdasarkan lapan (8) komponen utama iaitu perkongsian sejarah, perkongsian nilai, kekitaan bersama, perkongsian masa depan, kesetiaan, komitmen, identiti nasional dan keterikatan emosi terhadap negara, yang mencerminkan tahap kesedaran, kebanggaan, sokongan dan perasaan rakyat terhadap perpaduan dan pembangunan negara.

Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE)

Hubungan Sosial Rentas Etnik merujuk kepada interaksi positif antara individu daripada pelbagai latar belakang etnik yang berlaku secara formal dan tidak formal. HSRE menyumbang kepada keharmonian dan integrasi sosial. Dalam IPNas 2025, HSRE diukur berdasarkan kekerapan interaksi, penerimaan budaya lain dan tahap sokongan dalam komuniti kejiwaan berbilang etnik.

Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP)

Tadbir Urus dan Pembangunan merujuk kepada kecekapan, keadilan dan ketelusan dalam pengurusan kuasa serta sumber oleh kerajaan bagi meningkatkan taraf hidup rakyat. TUP yang cekap dapat dizahirkan melalui perancangan, pelaksanaan dan penilaian dasar pembangunan negara secara adil dan lestari. Dalam kajian ini, TUP diukur berdasarkan persepsi rakyat terhadap enam (6) komponen utama iaitu pengurusan ekonomi, politik, jenayah, perkhidmatan awam, kemudahan awam dan pengurusan masyarakat, yang mencerminkan tahap keberkesanan kerajaan dalam memenuhi keperluan dan kesejahteraan rakyat.

Tahap Keetnikan (TK)

Tahap Keetnikan merujuk kepada sejauh mana individu mengikat diri dengan budaya dan nilai etnik mereka. Tahap Keetnikan turut mempengaruhi persepsi, sikap dan tindakan sosial. Identiti etnik bukan sesuatu yang tetap, tetapi boleh berubah mengikut keadaan.

sosial, ekonomi dan politik. Dalam situasi yang terbuka, stabil dan seimbang, tahap keetnikan cenderung menurun. Manakala dalam keadaan terancam, ia boleh meningkat. Ini menunjukkan bahawa etnik adalah kategori sosial yang dinamik dan dibentuk secara sosial. Melalui kajian ini, Tahap Keetnikan diukur berdasarkan sembilan (9) item yang menilai sejauh mana individu mempertahankan identiti, bahasa dan budaya etnik mereka.

Defisit Sosial

Defisit Sosial merujuk kepada faktor-faktor berkaitan ketidakseimbangan peluang ekonomi, kelemahan jaringan sosial dan kemerosotan kepercayaan antara kumpulan etnik yang boleh menghalang perpaduan dan menggugat kestabilan masyarakat. Dalam IPNas 2025, defisit sosial diukur berdasarkan sepuluh (10) isu utama, iaitu etnisiti, gender, agama, bahasa, pendidikan, kelas sosial, politik federalisme, ruang bandar-desa, jurang generasi dan media. Responden diminta untuk menilai isu-isu ini dengan menjawab “Ya” atau “Tidak” bagi setiap kategori. Setiap isu mencerminkan aspek ketidakseimbangan sosial yang boleh menjejaskan kesepaduan nasional jika tidak ditangani. Pengukuran ini membantu mengenal pasti cabaran utama yang perlu diberi perhatian dalam usaha memperkukuh perpaduan di Malaysia.

Kebolehpercayaan Konstruk

Bagi memastikan konstruk dalam IPNas 2025 sah dan boleh dipercayai, analisis kesahan dan kebolehpercayaan telah dijalankan menggunakan tiga (3) ukuran analisis utama: *Cronbach's Alpha* (CA), *Composite Reliability* (CR) dan *Average*

Variance Extracted (AVE). Nilai bagi kesemua konstruk seperti Etos Nasional (EN), Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP), Kesepaduan Sosial (KS), Tahap Keetnikan (TK) dan Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) menunjukkan tahap kebolehpercayaan CA dan CR yang tinggi, melebihi nilai ambang 0.70. Subkonstruk seperti Komitmen, Legitimasi, Politik dan Perkhidmatan Awam juga mencatat nilai kebolehpercayaan yang kukuh. Dapatan ini membuktikan bahawa instrumen kajian IPNas 2025 adalah stabil dan konsisten. Oleh itu, hasil kajian ini boleh dipercayai untuk digunakan dalam pengukuran tahap perpaduan rakyat Malaysia secara saintifik dan menyeluruh.

Kesahan konvergen dalam IPNas 2025 dinilai menggunakan AVE yang menunjukkan sejauh mana item dalam sesuatu konstruk benar-benar mengukur konsep yang sama dengan nilai ideal sekurang-kurangnya 0.50. Sebahagian besar subkonstruk seperti perkongsian nilai, keterikatan emosi negara, komitmen, legitimasi dan perkhidmatan awam mencatat nilai AVE yang tinggi dan kukuh. Walaupun terdapat konstruk seperti EN, TUP dan KS yang mencatat nilai AVE hampir atau sedikit di bawah ambang, ia masih dianggap sah dalam konteks kajian sosial berskala besar. Nilai kebolehpercayaan yang tinggi bagi konstruk KS menunjukkan konsistensi dalaman yang baik, walaupun AVE rendah.

Teknik dan Proses Kutipan Data

Tempoh pelaksanaan kutipan data IPNas 2025 telah bermula dari 28 April hingga 30 Jun 2025 melalui kaedah

keratan rentas dengan menggunakan borang soal selidik secara bersemuka dan Perbincangan Kumpulan Berfokus (FGD) dalam kalangan wakil kementerian/jabatan/agensi, pihak swasta, ahli akademik, pemimpin komuniti, kumpulan belia, pelajar sekolah rendah, menengah, institusi pengajian tinggi, persatuan agama dan bukan agama, badan bukan kerajaan (NGO), dan kumpulan pakar mengenai kajian yang dilaksana.

Dalam usaha memastikan dapatan IPNas 2025 benar-benar mewakili seluruh rakyat Malaysia, proses kutipan data telah dijalankan secara menyeluruh di semua negeri dan Wilayah Persekutuan. Kajian ini dilaksanakan dengan panduan Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) yang membekalkan struktur kutipan berdasarkan kaedah statistik rasmi negara.

Bagi menjamin ketepatan dan kebolehpercayaan data, DOSM menggunakan dua unit asas dalam proses pensampelan, iaitu Blok Penghitungan (BP) dan Tempat Kediaman (TK).

- **Blok Penghitungan (BP)** merupakan suatu kawasan muka bumi yang diwujudkan untuk tujuan pelaksanaan operasi yang secara puratanya mengandungi antara 80 hingga 120 TK. Semua BP dibentuk dalam lingkungan sempadan yang diwartakan iaitu di dalam mukim atau kawasan pihak berkuasa tempatan.
- **Tempat Kediaman (TK)** pula merupakan struktur yang dibina berasingan dan bebas yang lazimnya digunakan untuk tempat tinggal.

Bilangan Responden IPNas 2025

Negeri	Blok Penghitungan (BP)	Tempat Kediaman (TK)	Bilangan Responden	Peratus Responden (%)
Johor	74	740	627	84.7
Kedah	65	650	463	71.2
Kelantan	54	540	480	88.9
Melaka	53	530	455	85.9
Negeri Sembilan	56	560	409	73.0
Pahang	56	560	473	84.5
Pulau Pinang	72	720	550	76.4
Perak	70	700	608	86.9
Perlis	53	530	477	90.0
Selangor	120	1,200	1,031	85.9
Terengganu	56	560	554	98.9
Sabah	107	1,070	922	86.2
Sarawak	106	1,060	847	79.9
WP Kuala Lumpur	70	700	588	84.0
WP Labuan	51	510	423	82.9
WP Putrajaya	55	550	541	98.4
Jumlah	1,118	11,180	9,448	84.5

i. **Berasingan**

Struktur dianggap berasingan jika ia dikelilingi oleh dinding, pagar dan lain-lain serta ditutupi oleh bumbung.

ii. **Bebas**

Struktur dikatakan bebas apabila ia mempunyai jalan keluar masuk terus dari laluan umum tempat lalu lintas atau pun ruang lapang iaitu penghuni boleh masuk atau keluar dari tempat kediaman mereka tanpa melalui perkarangan orang lain.

Melalui kaedah ini, sebanyak 1,118 Blok Penghitungan (BP) dan 11,180 Tempat Kediaman (TK) telah dikenal pasti di seluruh Malaysia sebagai lokasi kutipan data bagi IPNas 2025. Pendekatan ini memastikan setiap kawasan sama ada bandar atau luar bandar, diwakili secara adil dan seimbang.

Proses Analisis Data

Analisis data menggunakan statistik deskriptif iaitu berdasarkan bilangan, peratus, purata dan sisihan piawai bagi semua pemboleh ubah bersesuaian. Analisis pemodelan berstruktur *Partial Least Squares Structural Equation Modelling* (PLS-SEM) digunakan untuk mendapatkan nilai pekali penentuan (R^2) pemboleh ubah kesepaduan sosial sebagai nilai indeks perpaduan nasional. Nilai pekali penentuan adalah di antara 0-1, maka nilai indeks juga adalah di antara 0-1.

Kajian IPNas 2025 menggunakan skala pengukuran yang diadaptasi daripada pengukuran PLS-SEM oleh Hair et al. (2021).

Skala Pengukuran IPNas

Nilai Skala	Interpretasi
0.0 hingga 0.24	Tahap Perpaduan Lemah
0.25 hingga 0.49	Tahap Perpaduan Rendah
0.50 hingga 0.74	Tahap Perpaduan Sederhana
0.75 hingga 1.0	Tahap Perpaduan Tinggi

**IPNas 2025 dibangun
sebagai rangka saintifik
yang sistematis dan
berasaskan bukti untuk
menilai tahap perpaduan
rakyat Malaysia**

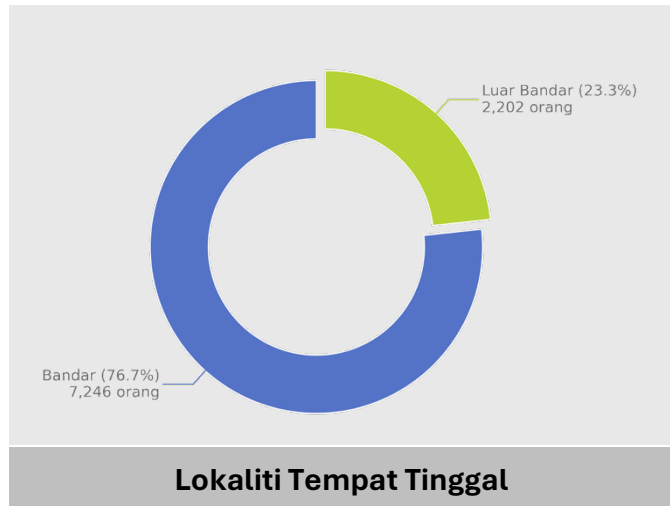
PENEMUAN KAJIAN

Demografi Responden

Kajian IPNas 2025 melibatkan 9,448 responden dari seluruh Malaysia yang mewakili pelbagai latar belakang sosiodemografi. Profil ini memberikan gambaran menyeluruh tentang komposisi masyarakat yang terlibat dalam kajian perpaduan peringkat nasional ini.

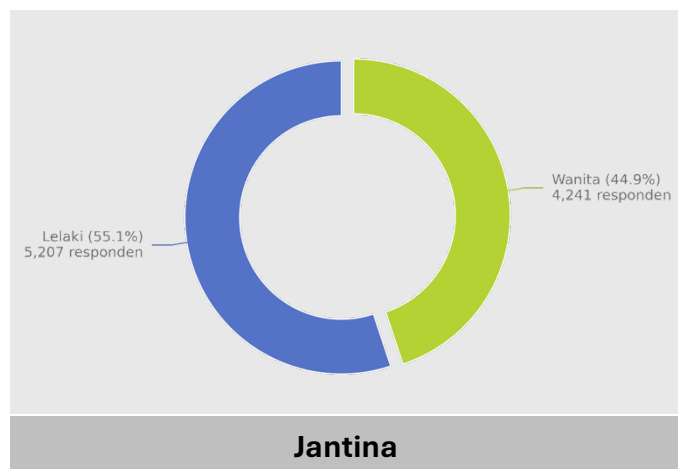
Lokaliti Tempat Tinggal

Sebahagian besar responden (76.7%) tinggal di kawasan bandar, manakala 23.3 peratus lagi dari kawasan luar bandar. Ini mencerminkan realiti demografi Malaysia yang semakin *urban*, di mana pengalaman dan pandangan tentang perpaduan turut dipengaruhi oleh kehidupan bandar yang lebih pelbagai.

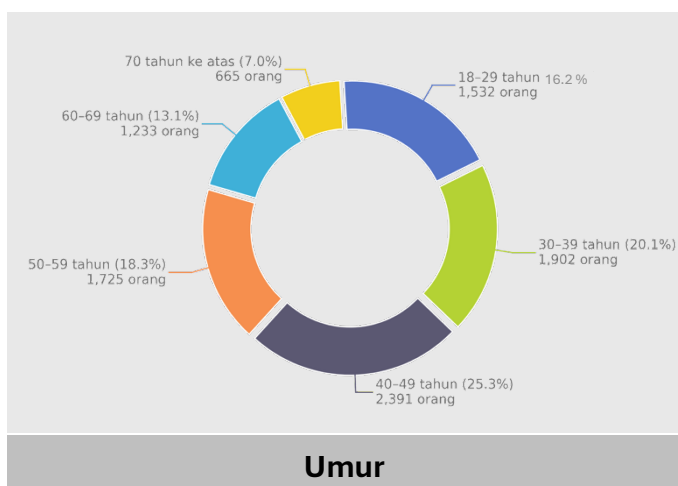
Jantina

Responden terdiri daripada 55.1 peratus lelaki dan 44.9 peratus perempuan, menunjukkan keseimbangan jantina yang baik dalam kutipan data. Ini sekali gus memastikan representasi pandangan kedua-dua kumpulan ini terhadap isu perpaduan.

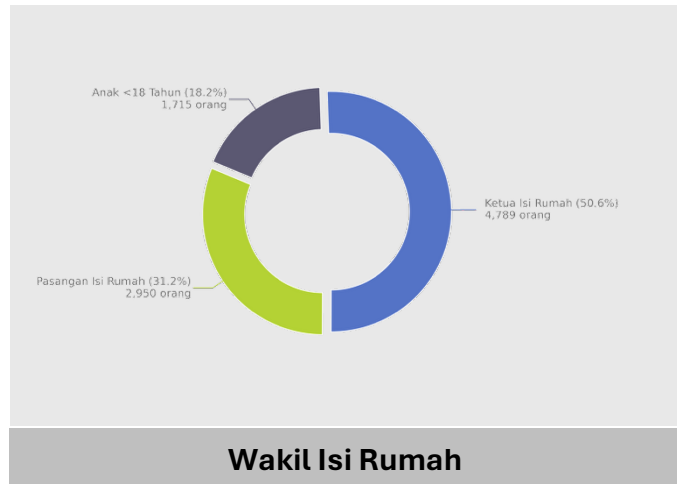
Umur

Kumpulan umur terbesar ialah 40–49 tahun (25.3%), diikuti 30–39 tahun (20.1%) dan 50–59 tahun (18.3%). Ini menunjukkan majoriti responden adalah golongan dewasa pertengahan umur, manakala kumpulan belia (18–29 tahun) mewakili 16.2 peratus.

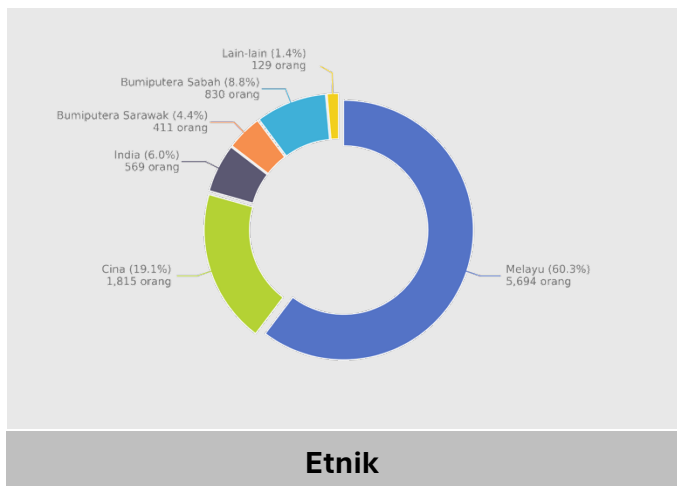
Wakil Isi Rumah

Lebih separuh daripada responden ialah Ketua Isi Rumah (50.6%), diikuti oleh pasangan Ketua Isi Rumah (31.2%) dan anak berumur 18 tahun dan ke atas (18.2%). Ini memastikan pandangan yang dikumpulkan mencerminkan suara utama dalam struktur keluarga di Malaysia.

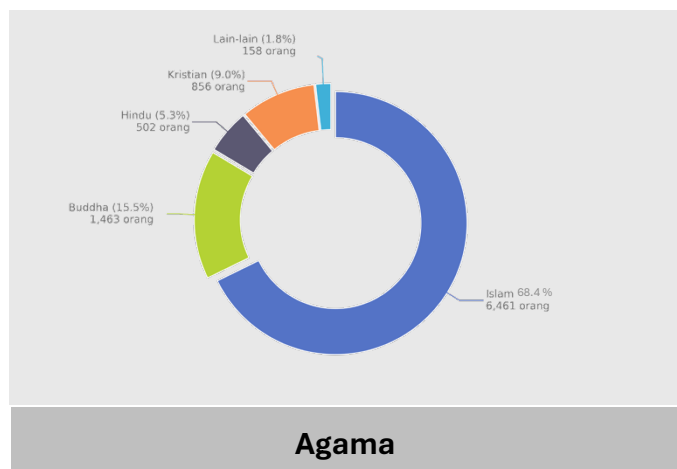
Etnik

Hasil kajian menunjukkan komposisi etnik yang mencerminkan kepelbagaian masyarakat Malaysia. Sebahagian besar responden terdiri daripada etnik Melayu (60.3%), diikuti oleh Cina (19.1%) dan India (6.0%). Kumpulan Bumiputera Sabah dan Sarawak membentuk 13.2 peratus daripada keseluruhan responden, manakala etnik lain-lain mewakili 1.4 peratus. Peratusan ini menunjukkan bahawa kajian IPNas 2025 melibatkan pelbagai latar belakang etnik secara seimbang dan mencerminkan realiti masyarakat kepelbagaian Malaysia.

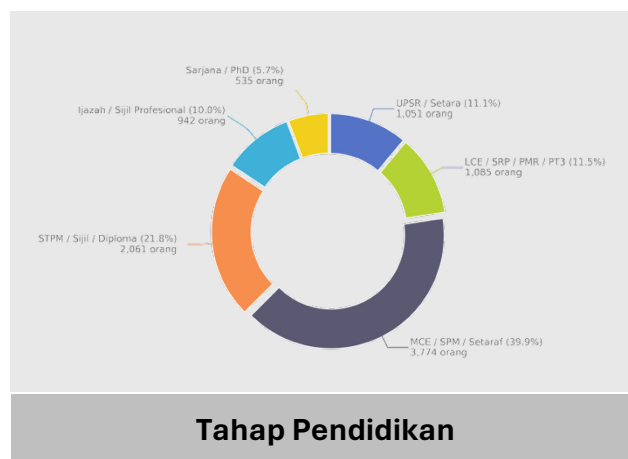
Agama

Sebahagian besar responden adalah beragama Islam (68.4%), diikuti oleh Buddha (15.5%), Kristian (9.0%), Hindu (5.3%), dan lain-lain agama (1.8%). Ini sejajar dengan komposisi penduduk Malaysia berdasarkan data rasmi kebangsaan.

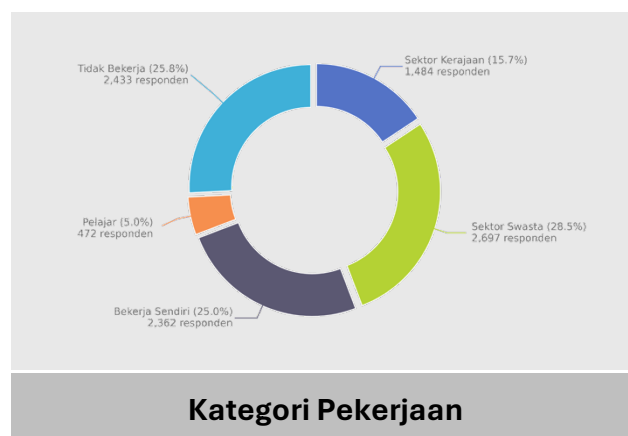
Tahap Pendidikan

Sebahagian besar responden mempunyai kelulusan SPM atau setaraf (39.9%), diikuti oleh mereka yang memiliki Diploma, STPM atau sijil teknikal (21.8%). Seramai 15.7 peratus responden mempunyai kelulusan peringkat ijazah, sarjana atau doktor falsafah, manakala 22.6 peratus didapati berpendidikan menengah rendah atau sekolah rendah. Kepelbagaian tahap pendidikan ini menunjukkan bahawa kajian IPNas 2025 berjaya melibatkan pelbagai kelompok masyarakat, sekali gus menjadikan dapatan kajian lebih seimbang, menyeluruh dan mewakili suara sebenar rakyat Malaysia.

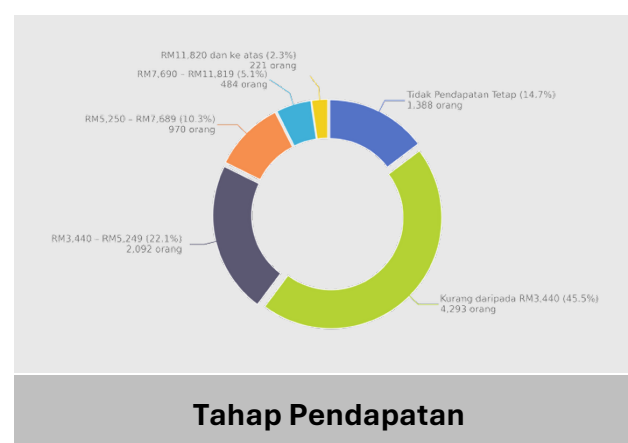
Kategori Pekerjaan

Responden yang paling ramai adalah terdiri daripada pekerja sektor swasta (28.5%), diikuti bekerja sendiri (25.0%), dan tidak bekerja (25.8%). Manakala 15.7 peratus daripada responden adalah bekerja dalam sektor kerajaan dan 5.0 peratus responden adalah dalam kalangan pelajar. Ini menunjukkan variasi yang baik antara kumpulan ekonomi dan sosial.

Tahap Pendapatan

Dapatan kajian menunjukkan bahawa hampir separuh daripada responden (45.5%) mempunyai pendapatan bulanan kurang daripada RM3,440, manakala 22.1 peratus berada dalam lingkungan RM3,440 hingga RM5,249. Sebanyak 14.7 peratus pula tidak mempunyai pendapatan tetap, termasuk suri rumah, pelajar atau penganggur. Hanya sekitar 7.4 peratus responden berpendapatan melebihi RM7,690 sebulan. Keadaan ini memberi gambaran jelas bahawa isu ekonomi dan kesejahteraan hidup merupakan antara faktor penting yang perlu diberi perhatian dalam usaha memperkukuh perpaduan nasional.

Hasil Analisis Deskriptif Konstruk

Bahagian ini menggambarkan pemikiran dan pemahaman rakyat tentang perpaduan di Malaysia. Tinjauan dijalankan menggunakan skala persetujuan 1 hingga 5, iaitu daripada “Sangat Tidak Setuju” (1) hingga “Sangat Setuju” (5). Penting untuk difahami bahawa dapatan ini belum lagi menggambarkan Skor IPNas yang sebenar. Ia hanya menunjukkan tahap kefahaman dan pandangan rakyat sebelum dianalisis dengan lebih lanjut dalam model berstruktur bagi menilai kesan sebenar setiap faktor kajian terhadap perpaduan negara.

Kesepaduan Sosial (KS)

Apa yang diukur:

Rasa keharmonian, keadilan dan penerimaan dalam hidup bersama.

Purata keseluruhan bagi faktor KS ialah 4.20 (tahap persetujuan tinggi). Aspek pengiktirafan (4.33) dan legitimasi (4.32) mencatat skor tertinggi, menunjukkan rakyat menghormati kepelbagaian, menghargai simbol negara dan percaya kepada peraturan serta institusi. Rasa kekitaan (4.24) juga tinggi, menandakan rakyat selesa hidup dalam masyarakat berbilang etnik. Sementara itu, kesamaan (4.11) dan keterangkuman (4.07) menunjukkan persepsi terhadap peluang keadilan masih positif walaupun ada ruang untuk diperbaiki. Secara keseluruhan, rakyat Malaysia melihat kehidupan bersama sebagai harmoni, adil dan stabil dengan tahap kepercayaan yang baik terhadap sistem sosial dan nilai bersama negara.

Etos Nasional (EN)

Apa yang diukur:

Semangat kebangsaan berasaskan nilai, sejarah, identiti dan komitmen terhadap negara.

Purata keseluruhan EN ialah 4.38 (tahap persetujuan tinggi). Nilai tertinggi dicatat pada keterikatan emosi terhadap negara (4.48), menandakan rakyat berbangga dengan bendera, lagu dan imej Malaysia. Aspek kekitaan bersama (4.44), perkongsian nilai (4.40) dan perkongsian sejarah (4.39) turut menunjukkan tahap semangat nasional yang kukuh. Nilai-nilai lain seperti identiti nasional (4.38), perkongsian masa depan (4.36), komitmen (4.33) dan kesetiaan (4.22) juga tinggi. Secara keseluruhan, masyarakat bangga menjadi rakyat Malaysia, berkongsi sejarah dan nilai bersama, serta mempunyai keinginan kuat untuk menyumbang kepada masa depan negara.

Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE)

Apa yang diukur:

Tahap kerjasama, toleransi dan keharmonian antara etnik, khususnya dalam komuniti kejiranan.

Purata keseluruhan HSRE ialah 4.22 (tahap tinggi). Item tertinggi menunjukkan bahawa hubungan antara jiran pelbagai etnik adalah harmoni (4.33). Perkongsian kemudahan awam, urus niaga dan tindakan bersama bagi menyelesaikan masalah sosial juga mendapat skor tinggi dan konsisten. Ini menggambarkan bahawa rakyat Malaysia masih mengekalkan hubungan yang baik merentasi sempadan etnik, saling menghormati dan bekerjasama dalam kehidupan seharian.

Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP)

Apa yang diukur:

Persepsi rakyat terhadap aspek ekonomi, politik, keselamatan, perkhidmatan awam, kemudahan infrastruktur dan pengurusan masyarakat.

Purata keseluruhan TUP ialah 3.92 (tahap sederhana tinggi). Rakyat memberikan penilaian positif terhadap perkhidmatan awam (4.08) dan pengurusan jenayah (4.04). Aspek politik (3.98) dan pengurusan masyarakat (3.93) juga dinilai baik, manakala kemudahan awam (3.89) dan ekonomi (3.72) mencatat skor lebih rendah. Ini menunjukkan bahawa rakyat yakin terhadap kecekapan sistem pentadbiran dan keselamatan negara, namun masih bimbang terhadap kos sara hidup dan keseimbangan ekonomi yang perlu diberi perhatian oleh kerajaan.

Tahap Keetnikan (TK)

Apa yang diukur:

Kekuatan identiti etnik berasaskan agama, bahasa, budaya dan nilai asal.

Purata keseluruhan TK ialah 4.43 (tahap tinggi). Skor tinggi dicatat pada item berkaitan agama, bahasa ibunda, kebanggaan terhadap perayaan tradisi, serta penolakan terhadap keganasan dan prejudis etnik. Menariknya, walaupun identiti etnik kukuh, rakyat tetap menunjukkan keterbukaan terhadap kemajuan, teknologi dan kesaksamaan gender. Ini menandakan bahawa rakyat Malaysia berpegang kuat pada akar budaya dan nilai tradisi masing-masing, namun dalam masa yang sama bersikap terbuka terhadap perubahan dan hidup harmoni dalam kepelbagaian.

Kesimpulan

Bahagian ini menunjukkan bahawa rakyat Malaysia secara umum mempunyai tahap persetujuan tinggi terhadap nilai perpaduan, semangat kebangsaan dan keharmonian sosial. Namun, kekuatan utama perpaduan masih banyak dipengaruhi oleh tadbir urus yang adil, peluang ekonomi yang seimbang, dan interaksi sosial yang berterusan.

Hasil Analisis Deskriptif Defisit Sosial

Kajian IPNas 2025 menunjukkan masih ada beberapa isu yang boleh menggugat perpaduan. Berdasarkan wajaran populasi, lima (5) isu utama yang paling kerap dirasai rakyat ialah etnisiti (60.3%), media (57.2%), politik federalisme (56.9%), agama (56.7%) dan kelas sosial (47.5%). Mengikut Prinsip Pareto, jika tumpuan diberikan kepada lima (5) isu ini, ia sudah mampu menyelesaikan sebahagian besar rungutan rakyat tentang perpaduan.

Secara ringkas, etnisiti kekal sebagai cabaran nombor satu. Ini menandakan sentimen etnik dan cara pergaulan masih perlu diurus dengan lebih bijak agar tidak menambahkan penjarakan dalam masyarakat. Media di tempat kedua menunjukkan betapa kuatnya kesan berita, kandungan digital dan tularan mesej terhadap emosi serta persepsi antara komuniti. Politik federalisme yang berada pada paras hampir sama memberi isyarat bahawa kefahaman tentang peranan kerajaan pusat dan negeri mempengaruhi rasa keadilan dan kebersamaan. Agama pula memerlukan pendekatan yang berhemah kerana isu berkaitan dengannya agak sensitif dan mudah disalah tafsir. Seterusnya, kelas sosial dan pendidikan menonjolkan jurang yang masih dirasai rakyat, khususnya berkaitan kos sara hidup, mobiliti ekonomi dan akses kepada pendidikan berkualiti.

Isu-isu lain juga wajar diberi perhatian, iaitu pendidikan (44.5%), bahasa (42.8%), ruang bandar-desa (41.9%), jurang generasi (41.5%) dan gender (35.8%). Walaupun peratusnya lebih

rendah, namun jika dibiarkan isu-isu ini boleh berkembang menjadi sumber ketegangan baharu. Antara isu yang boleh dijadikan sebagai contoh adalah kesukaran berkomunikasi, akses perkhidmatan yang tidak seimbang antara bandar dan luar bandar, salah faham antara generasi dan rasa tidak adil antara lelaki dan perempuan.

Analisis Pareto: Kenapa enam isu ini penting?

Kajian IPNas 2025 menilai persepsi rakyat Malaysia terhadap sepuluh (10) isu sosial yang berpotensi mempengaruhi perpaduan nasional. Defisit Sosial dalam kajian ini merujuk kepada jurang, ketegangan atau ketidakseimbangan dalam hubungan sosial yang mampu mengganggu keharmonian masyarakat. Setiap isu dinilai berdasarkan kekerapan persetujuan rakyat bahawa ia merupakan ancaman kepada hubungan antara komuniti.

Peratusan Isu-isu Defisit Sosial yang Masih Menggugat Perpaduan di Malaysia

Defisit Sosial	Ya (%)	Tidak (%)
Etnisiti	60.3	39.7
Media	57.2	42.9
Politik Federalisme	56.9	43.1
Agama	56.7	43.3
Kelas Sosial	47.5	52.5
Pendidikan	44.5	55.5
Bahasa	42.8	57.2
Ruang Bandar-Desa	41.9	58.1
Jurang Generasi	41.5	58.5
Gender	35.9	64.2

Dapatan menunjukkan bahawa isu etnisiti, media, politik federalisme dan agama mencerminkan kebimbangan rakyat terhadap hubungan antara etnik, pengaruh naratif media, agihan kuasa persekutuan–negeri serta sensitiviti

berkaitan agama. Manakala isu kelas sosial, pendidikan, bahasa, ruang bandar-desa, jurang generasi dan gender merupakan kategori isu yang paling rendah dinilai sebagai Defisit Sosial.

Untuk mengenal pasti faktor paling kritikal, IPNas 2025 menggunakan Carta Pareto sebagai alat analisis. Carta ini menonjolkan isu yang memberi sumbangan terbesar kepada keseluruhan defisit sosial melalui kebarangkalian dan kebarangkalian terkumpul. Prinsip Pareto, yang diperkenalkan oleh ahli ekonomi dan sosiologi Itali iaitu Vilfredo Pareto (1848–1923), berasal daripada pemerhatiannya bahawa 80 peratus kekayaan di Itali dimiliki oleh 20 peratus populasi.

Corak “sebahagian kecil punca memberi sebahagian besar kesan” ini kemudian terbukti wujud dalam pelbagai fenomena termasuk pengurusan, ekonomi dan kajian sosial. Analisis Pareto digunakan untuk memastikan perhatian dasar tertumpu kepada punca utama yang memberi impak paling signifikan.

Walaupun prinsip ini sering dikaitkan dengan angka 80/20, ia bukanlah peraturan tetap. Dalam kajian sosial, nisbah boleh berubah bergantung pada data sebenar seperti 70/30 atau 75/25 selagi pola penumpuan kesan kekal konsisten. Dalam konteks IPNas 2025, pola tersebut dapat dilihat melalui kebarangkalian terkumpul, yang menunjukkan jumlah impak setiap isu apabila ditambah secara berturutan.

Berdasarkan jadual analisis, empat (4) isu teratas ialah etnisiti (12.5%), media (24.3%), politik federalisme (36.0%) dan agama (47.7%) membentuk hampir

separuh daripada keseluruhan Defisit Sosial negara. Apabila isu kelima (kelas sosial, 57.5%) dan keenam (pendidikan, 66.7%) dimasukkan, jumlah kebarangkalian terkumpul meningkat dengan cepat.

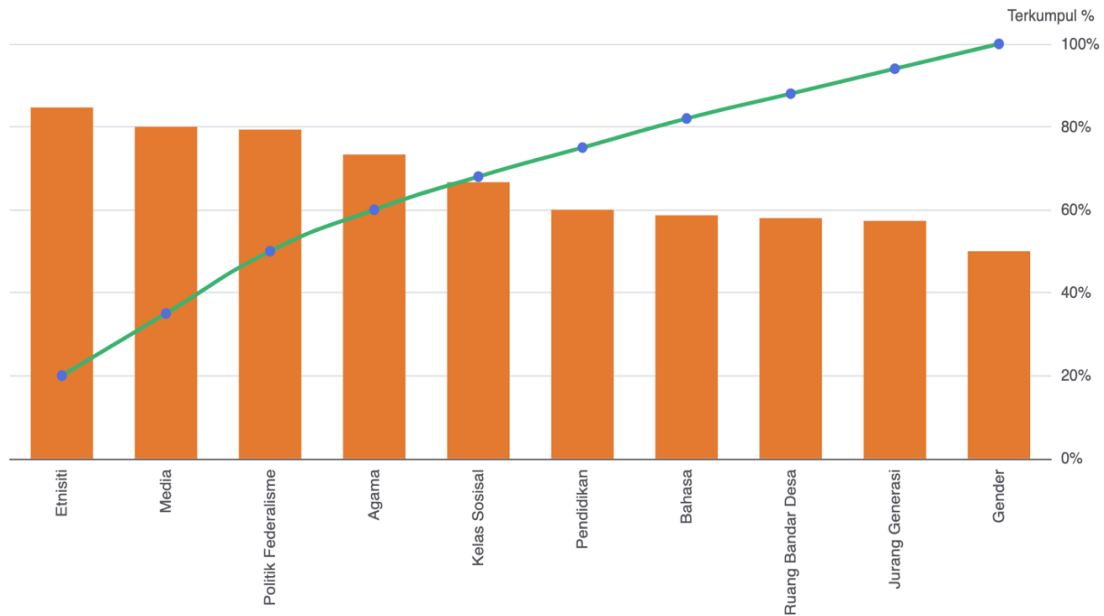
Peratus Kebarangkalian Isu-isu Defisit Sosial yang Masih Menggugat Perpaduan di Malaysia

Defisit Sosial	Kebarangkalian (%)	Kebarangkalian Terkumpul (%)
Etnisiti	12.5	12.5
Media	11.8	24.3
Politik Federalisme	11.7	36.0
Agama	11.7	47.7
Kelas Sosial	9.8	57.5
Pendidikan	9.2	66.7
Bahasa	8.8	75.5
Ruang Bandar-Desa	8.7	84.2
Jurang Generasi	8.6	92.8
Gender	7.2	100.0

Pada isu ketujuh (bahasa), kebarangkalian terkumpul mencapai 75.5 peratus, dan dengan isu kelapan (ruang bandar desa), jumlahnya melebihi 84.2 peratus, secara jelas memenuhi prinsip Pareto bahawa sebahagian kecil faktor menyumbang kepada majoriti impak. Jumlah ini terus meningkat sehingga 92.8 peratus dengan isu jurang generasi sebelum mencapai 100 peratus setelah memasukkan isu gender.

Corak ini menunjukkan bahawa enam hingga lapan isu utama sudah mencukupi untuk menjelaskan lebih 80 peratus impak defisit sosial yang menjadi keutamaan paling kritikal untuk tindakan dasar. Isu-isu tersebut bukan sahaja dominan dari segi kekerapan

Carta Analisis Pareto bagi Isu Defisit Sosial

tetapi turut membentuk lengkung kebarangkalian terkumpul yang mencerminkan pola Pareto secara jelas.

Keseluruhannya, analisis IPNas 2025 memberikan gambaran kukuh tentang keutamaan rakyat dalam isu perpaduan. Empat isu dominan iaitu etnisiti, media, politik federalisme serta agama menjadi sumber kebimbangan utama rakyat, manakala Analisis Pareto mengesahkan bahawa strategi dasar yang berfokus pada beberapa isu teras akan memberi impak perpaduan yang lebih besar berbanding pendekatan yang menyebar. Dengan memahami struktur kebarangkalian terkumpul ini, kerajaan dapat menggubal dasar perpaduan yang lebih tepat sasaran, inklusif dan berkesan untuk memperkukuh keharmonian sosial dalam masyarakat Malaysia.

Isu Mengikut Negeri: Corak umum dan keunikan setempat

Corak nasional didapati konsisten, di mana etnisiti dan media hampir di semua negeri berada dalam kelompok

tiga teratas. Namun setiap negeri ada keunikan:

- Politik federalisme sangat menonjol di negeri bandar besar dan wilayah seperti Selangor, Kuala Lumpur, Labuan dan Sabah serta Perlis. Ini memerlukan penjajaran komunikasi dan pelaksanaan dasar pusat-negeri yang lebih jelas.
- Bahasa dan pendidikan meningkat di negeri-negeri tertentu seperti Perak, Terengganu, Selangor, Putrajaya dan Sarawak, menandakan keperluan pendekatan tempatan di sekolah dan perkhidmatan awam.
- Ruang bandar-desa didapati ketara di Sabah dan Labuan. Boleh ditafsirkan ia berkaitan akses kepada kemudahan dan infrastruktur.
- Gender dan jurang generasi muncul sebagai isu sokongan di beberapa negeri dan ia memerlukan intervensi bersasar bukannya pendekatan seragam.

**Isu Defisit Sosial Mengikut Negeri Berdasarkan Analisis
Menurut Prinsip Pareto**

Isu	Etnisiti	Gender	Agama	Bahasa	Pendidikan	Kelas Sosial	Politik Federalisme	Ruang Bandar Desa	Jurang Generasi	Media
MALAYSIA	1		4			5	3			2
Johor	3		4			5	2			1
Kedah	1		2			5	4			3
Kelantan	1		2	5		6	3			4
Melaka	1		2	5		6	4			3
Negeri Sembilan	1		2	6		5	4			3
Pahang	1		2	4	5	6	3			
Pulau Pinang	1		2			5	4			3
Perak	1		4	7	6	5	3			2
Pertis	3		4				1			2
Selangor	2		4	6		5	1			3
Terengganu	1	5	3	7		6	2			4
Sabah	3		4				1	5		2
Sarawak	1	2	3	4	5	6	4			
WP Kuala Lumpur	2		3		5	6	1			4
WP Labuan	1		4			5	2	6		3
WP Putrajaya	1		2	6		5	4			3

Cadangan Tindakan yang Boleh Diambil

- Fokus nasional:** Menyelesaikan lima (5) isu utama (etnisiti, media, politik federalisme, agama dan kelas sosial) kerana di sinilah majoriti rungutan tertumpu.
- Fokus negeri:** Negeri dengan isu bahasa dan pendidikan tinggi memerlukan program sekolah dan perkhidmatan yang lebih inklusif. Manakala negeri yang berdepan dengan jurang bandar–desa memerlukan peningkatan akses dan mobiliti. Negeri yang menghadapi isu gender atau jurang generasi memerlukan program komuniti yang khusus.

3. Peranan media dan literasi digital:

Memperkuh panduan pelaporan yang beretika, kempen literasi media dan naratif kebangsaan yang membina supaya ruang digital tidak memperbesar jurang.

Ringkasnya, Malaysia berada pada landasan perpaduan yang baik tetapi retakan kecil masih wujud. Menangani lima (5) punca utama sambil menyesuaikan tindakan mengikut konteks negeri ialah jalan paling pantas dan berkesan untuk menguatkan rasa kebersamaan di seluruh negara.

Hasil Analisis Pemodelan Berstruktur

Bagaimana Skor IPNas Dihasilkan?

Skor IPNas dikira melalui nilai *R Squared* (R^2) pada faktor Kesepaduan Sosial dalam model berstruktur. *R Squared* (R^2) ialah ukuran saintifik yang menunjukkan sejauh mana konstruk kajian iaitu Etos Nasional (EN), Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE), Tahap Keetnikan (TK), dan Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) dapat menerangkan atau menyumbang kepada tahap perpaduan rakyat Malaysia. Nilai berada *R Squared* (R^2) adalah antara 0 hingga 1, dan nilai yang lebih tinggi menunjukkan perpaduan yang lebih kukuh.

Dalam bahasa mudah semakin tinggi pencapaian nilai R^2 Kesepaduan Sosial, semakin kuat pengaruh faktor-faktor seperti Etos Nasional, Hubungan Sosial Rentas Etnik, Tahap Keetnikan, dan Tadbir Urus dan Pembangunan terhadap perpaduan rakyat.

Selain itu, kajian ini turut menilai kesan keseluruhan antara konstruk (yang meliputi kesan langsung dan kesan tidak

langsung). Contohnya, Tadbir Urus dan Pembangunan yang baik secara keseluruhannya, bukan sahaja meningkatkan tahap perpaduan secara langsung, tetapi juga secara tidak langsung melalui peningkatan Etos Nasional dan Hubungan Sosial Rentas Etnik.

Dengan kata lain, model ini membantu kita melihat mekanisme sebenar bagaimana perpaduan berlaku dalam kehidupan rakyat Malaysia.

Mengapa Pendekatan Ini Penting?

Pendekatan berstruktur ini penting kerana ia memberi gambaran saintifik dan menyeluruh terhadap perpaduan. Ia bukan sekadar mengukur perasaan rakyat, tetapi menunjukkan faktor sebenar yang mendorong rasa bersatu, serta keutamaan yang perlu diberi perhatian oleh kerajaan dan masyarakat.

Melalui hasil analisis ini, IPNas 2025 dapat menjawab persoalan penting: Apakah faktor yang paling kuat mengukuhkan perpaduan rakyat Malaysia hari ini?

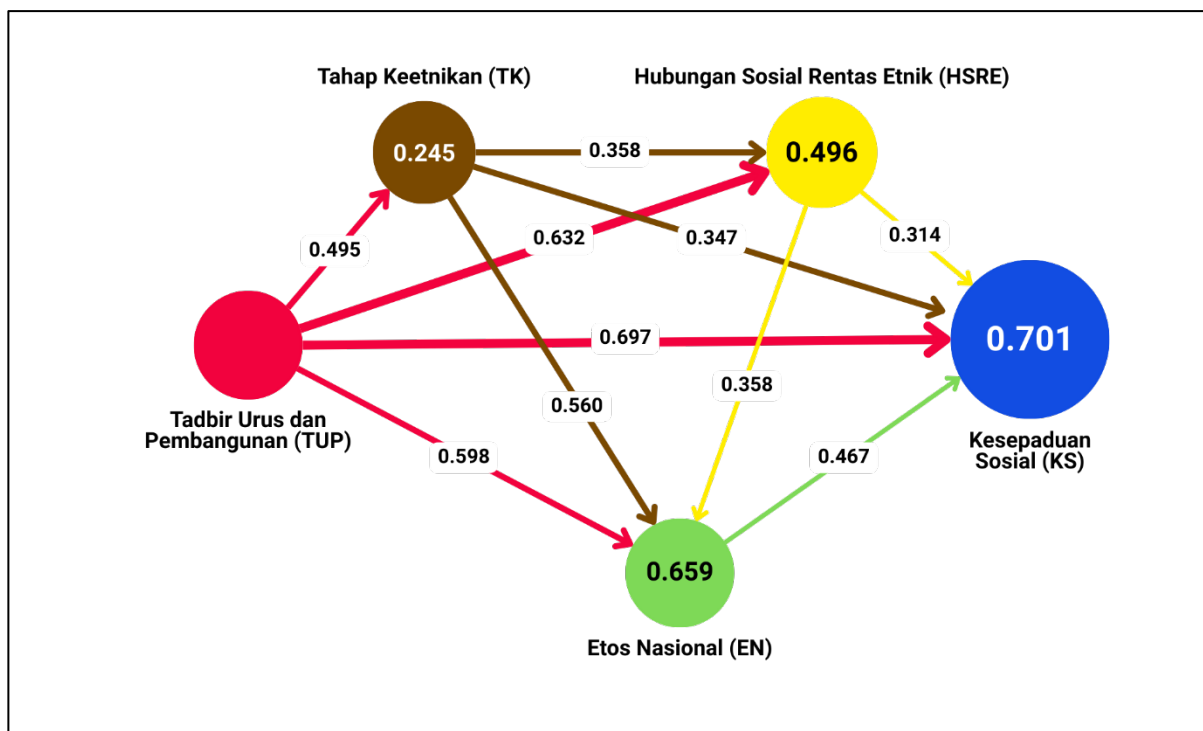
Skor Indeks Perpaduan Nasional (IPNas) 2025

Skor Peringkat Nasional IPNas 2025

IPNas 2025 menunjukkan bahawa rakyat Malaysia secara keseluruhannya berada pada tahap perpaduan sederhana, dengan **Skor Nasional 0.701** berdasarkan nilai *R Squared* (R^2) bagi faktor Kesepaduan Sosial. Ini bermaksud sekitar 70% daripada kekuatan perpaduan rakyat Malaysia dapat diterangkan oleh empat (4) faktor utama, iaitu:

1. **Etos Nasional (EN)** berasaskan semangat cinta akan negara dan rasa kekitaan;
2. **Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE)** berasaskan keakraban dan kepercayaan antara etnik;
3. **Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP)** berasaskan keyakinan terhadap sistem dan dasar kerajaan; dan
4. **Tahap Keetnikan (TK)** berasaskan kekuatan identiti etnik dalam masyarakat kepelbagaian.

Analisis Berstruktur PLS-SEM Skor Indeks Perpaduan Nasional (IPNas) 2025

Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Perpaduan Nasional

Kajian mendapati bahawa pencapaian tahap perpaduan nasional dipengaruhi oleh empat (4) faktor iaitu Tadbir Urus dan Pembangunan, Etos Nasional, Hubungan Sosial Rentas Etnik dan Tahap Keetnikan. Keempat-empat faktor ini saling berkait dan bersama-sama membentuk pencapaian perpaduan nasional.

Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP)

Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) ialah faktor paling berpengaruh dalam menentukan kekuatan perpaduan rakyat. Kajian menunjukkan bahawa apabila rakyat merasakan sistem pentadbiran dan pembangunan negara dijalankan dengan adil dan telus, kepercayaan sosial dan rasa kebersamaan meningkat. Secara statistik, pengaruh TUP terhadap Kesepaduan Sosial ialah 0.697, iaitu pada tahap sederhana tinggi, menjadikannya pemacu utama perpaduan nasional.

Etos Nasional (EN)

Faktor ini melambangkan semangat cintakan negara, kesetiaan dan tanggungjawab bersama dalam kalangan rakyat. Etos Nasional (EN)

menunjukkan pengaruh yang sederhana terhadap Kesepaduan Sosial (0.467) tetapi sangat penting kerana ia menjadi akar kepada nilai kebangsaan yang menyatukan rakyat merentas perbezaan etnik dan agama.

Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE)

Faktor ini menggambarkan tahap interaksi dan kerjasama antara etnik dalam kehidupan harian. Hubungan Sosial Rentas Etnik menunjukkan pengaruh yang sederhana ke arah Kesepaduan Sosial (0.314). Ini bermakna masyarakat Malaysia sudah saling berhubung dan bekerjasama, namun masih ada ruang untuk memperkukuh interaksi yang lebih erat dan bermakna antara komuniti.

Tahap Keetnikan (TK)

Faktor ini merujuk kepada rasa bangga terhadap identiti budaya dan etnik sendiri. Pengaruh Tahap Keetnikan (TK) terhadap Kesepaduan Sosial adalah kecil (0.347), namun TK tetap memainkan peranan penting dalam membentuk nilai kebangsaan dan interaksi sosial. Ini menunjukkan bahawa rakyat Malaysia semakin matang dan masih menghargai identiti etnik masing-masing, namun tidak menjadi penghalang kepada perpaduan.

Apa yang Dapat Difahami daripada Skor Ini?

Secara keseluruhan, skor 0.701 menunjukkan bahawa Malaysia kini berada di landasan perpaduan yang stabil dan positif.

Tadbir Urus dan Pembangunan yang baik terbukti menjadi faktor utama yang menggerakkan nilai kebangsaan dan interaksi sosial yang harmoni. Sementara itu, semangat cintakan negara (Etos Nasional) menjadi asas moral dan emosi yang mengikat rakyat, manakala Hubungan Sosial Rentas Etnik menjadi jambatan yang menyatukan kehidupan seharian rakyat Malaysia.

Walaupun begitu, identiti etnik (Tahap Keetnikan) masih memainkan peranan penting dalam membentuk nilai-nilai kebersamaan. Oleh itu, perpaduan perlu terus dipupuk melalui dasar dan program yang adil, inklusif dan menyentuh kehidupan rakyat secara langsung.

Ringkasan Pengaruh Faktor Terhadap Perpaduan

Sumber Rujukan Kekuatan Pengaruh: *Hair, Hult, Ringle & Sarstedt (2022)*. Nilai di antara 0 hingga 1 (semakin besar nilai, bermakna semakin kuat pengaruh).

Sumber Rujukan Tahap Kesan: *Cohen (1988)*:

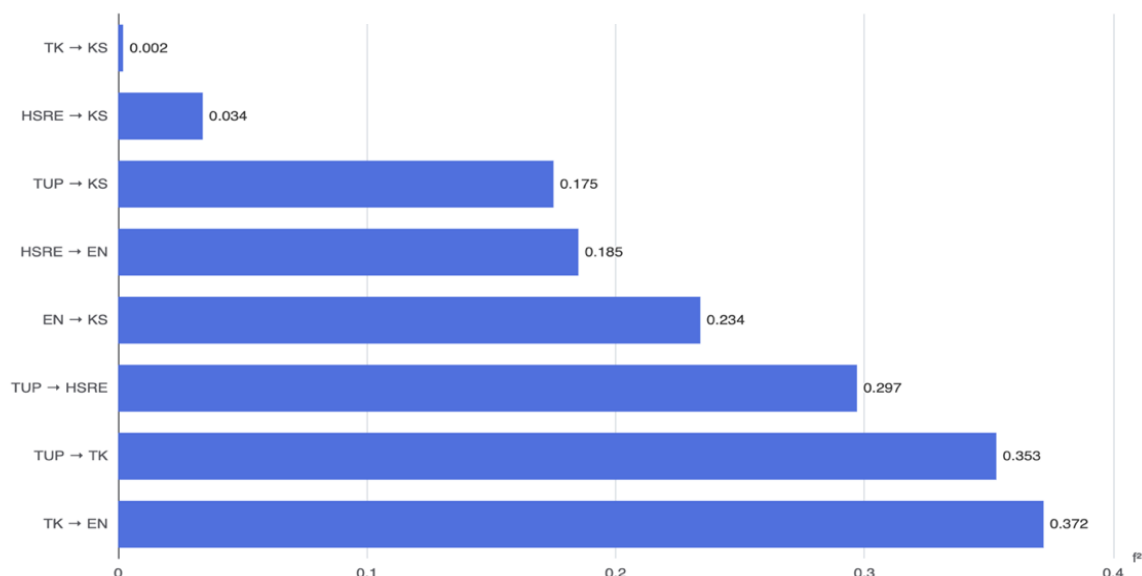
≥ 0.35 = besar; ≥ 0.15 = sederhana;
≥ 0.02 = kecil; < 0.02 = sangat kecil atau tidak signifikan.

Pengaruh Faktor Terhadap Perpaduan

Faktor / Pengaruh	Kekuatan Pengaruh Keseluruhan Faktor	Tahap Kesan Faktor (f^2)	Tafsiran Tahap Kesan Faktor
TUP → KS	0.697	0.175	Sederhana
EN → KS	0.467	0.234	Sederhana
HSRE → KS	0.314	0.034	Kecil
TK → KS	0.347	0.002	Sangat kecil
TK → EN	0.560	0.372	Besar
TUP → TK	0.495	0.353	Besar
TUP → HSRE	0.632	0.297	Sederhana
HSRE → EN	0.358	0.185	Sederhana

Nota: KS = Kesepaduan Sosial, TUP = Tadbir Urus dan Pembangunan, EN = Etos Nasional, HSRE = Hubungan Sosial Rentas Etnik, TK = Tahap Keetnikan

Tahap Kesan Faktor (f^2)

Skor IPNas 2025 Mengikut Wilayah

Skor Indeks Perpaduan Nasional bagi Tahun 2025 (IPNas 2025) telah mencatat skor 0.701. Dapatan ini menunjukkan tahap perpaduan nasional berada di tahap sederhana dan semakin mengukuh. Walaupun wujud variasi tahap perpaduan mengikut zon dan negeri, kesemuanya kekal dalam julat sederhana hingga tinggi berbanding skor nasional (0.701), sekali gus mencerminkan asas perpaduan negara yang masih kukuh dan positif.

Skor IPNas 2025 Mengikut Wilayah

Wilayah	Skor IPNas 2025 (R ²)	Tafsiran Tahap Perpaduan
Semenanjung	0.691	Sederhana
Sarawak	0.791	Tinggi
Timur Semenanjung	0.741	Sederhana
Sabah & Labuan	0.726	Sederhana
Selatan Semenanjung	0.719	Sederhana
Malaysia (Nasional)	0.701	Sederhana
Tengah Semenanjung	0.670	Sederhana
Utara Semenanjung	0.650	Sederhana

Semenanjung Malaysia (0.691)

Semenanjung Malaysia menunjukkan tahap perpaduan sederhana tinggi, didorong oleh sistem tadbir urus yang baik, semangat kebangsaan yang kukuh dan penghayatan identiti etnik yang positif. Nilai kebangsaan yang dikongsi bersama menjadi pemacu utama rasa kebersamaan rakyat pelbagai etnik. Walaupun hubungan sosial rentas etnik masih belum begitu kuat, asas kenegaraan dan pentadbiran yang inklusif membantu mengekalkan kestabilan sosial dan keharmonian masyarakat di rantau ini.

Sarawak (0.791)

Sarawak adalah antara negeri yang mencatat skor yang tertinggi di seluruh negara. Ini menggambarkan hubungan sosial yang sangat harmoni antara masyarakat pelbagai etnik dan agama. Ditambah pula dengan kekuatan komuniti tempatan dalam mengekalkan budaya hidup bersama. Keadaan ini turut didorong oleh sikap saling menghormati dan amalan gotong-royong yang masih kukuh di kawasan luar bandar dan bandar kecil di negeri tersebut.

Timur Semenanjung (0.741)

Zon ini (meliputi Terengganu, Kelantan dan Pahang) menunjukkan perpaduan sederhana, dengan kekuatan pada hubungan kejiwaan dan nilai kekitaan dalam komuniti setempat. Masyarakat di sini masih mengekalkan jaringan sosial tradisional dan saling bantu dalam kehidupan harian.

Sabah dan Labuan (0.726)

Rakyat di Sabah dan Wilayah Persekutuan Labuan juga menunjukkan tahap perpaduan sederhana. Keadaan ini diperkukuh oleh sikap keterbukaan dan budaya toleransi yang diamalkan oleh pelbagai etnik tempatan seperti Kadazan-Dusun, Bajau, Murut dan Melayu Brunei. Pola sosial yang terbuka menjadikan Sabah antara contoh terbaik integrasi etnik di Malaysia.

Selatan Semenanjung (0.719)

Zon Selatan (Johor, Melaka dan Negeri Sembilan) menunjukkan perpaduan sederhana, dengan interaksi rentas etnik yang aktif terutamanya di kawasan bandar seperti Johor Bahru dan Melaka. Hubungan ini turut disokong oleh pelbagai program komuniti dan kempen perpaduan setempat.

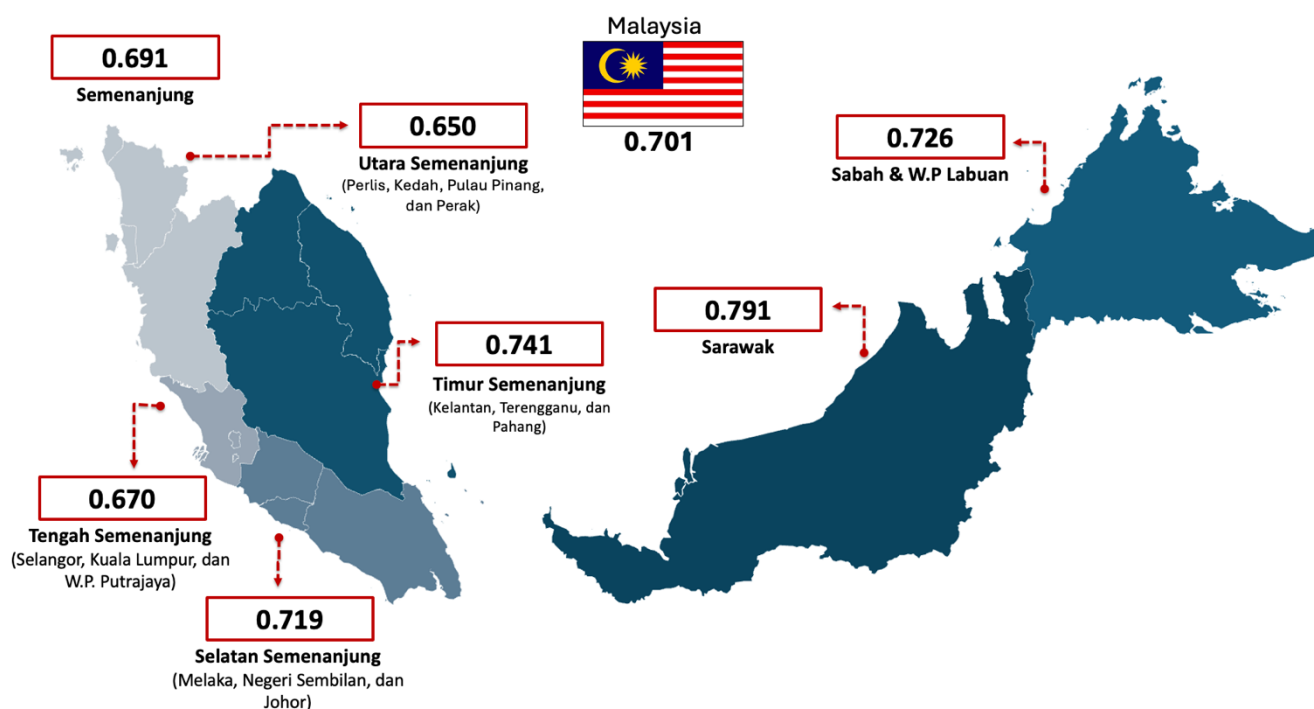
Tengah Semenanjung (0.670)

Walaupun mencatat skor sederhana, Zon Tengah (termasuk Selangor, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Wilayah Persekutuan Putrajaya) menunjukkan kehidupan sosial yang dinamik tetapi kompleks kerana kepelbagaian sosioekonomi dan kadar urbanisasi yang tinggi. Tahap kepercayaan sosial dan interaksi rentas etnik masih perlu diperkukuh melalui program komuniti bandar dan dialog antara budaya.

Utara Semenanjung (0.650)

Zon Utara (Perlis, Kedah, Pulau Pinang dan Perak) menunjukkan tahap perpaduan sederhana, namun mempunyai potensi besar untuk meningkat melalui pengukuhan aktiviti bersama antara komuniti bandar dan luar bandar. Kepelbagaian etnik serta sejarah panjang interaksi sosial menjadikan wilayah ini penting dalam memahami corak perpaduan nasional.

Skor IPNas 2025 Mengikut Wilayah

Skor IPNas 2025 Mengikut Negeri

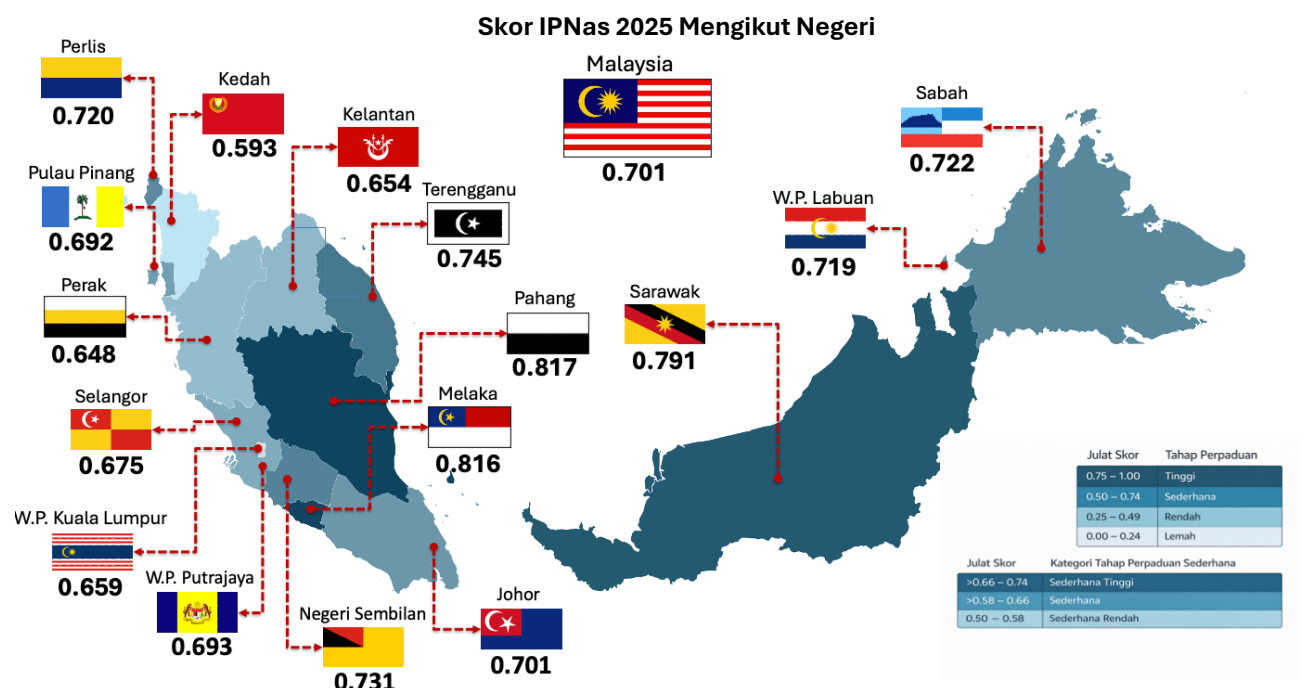
Negeri yang mencatat skor tertinggi ialah Pahang (0.817), Melaka (0.816) dan Sarawak (0.791). Ketiga-tiga negeri ini menunjukkan perpaduan yang kuat serta hubungan yang baik antara masyarakat berbilang etnik dan agama. Kejayaan ini juga mencerminkan keyakinan rakyat terhadap sistem pentadbiran serta nilai bersama yang terus dikekalkan dalam kehidupan seharian.

Beberapa negeri lain turut mencatat skor yang melebihi skor nasional seperti Terengganu (0.745), Negeri Sembilan (0.731), Sabah (0.722), Perlis (0.720) dan Wilayah Persekutuan Labuan (0.719). Skor ini menunjukkan tahap perpaduan yang masih positif, namun perlu terus diperkukuh melalui aktiviti komuniti, pendidikan nilai dan penglibatan rentas etnik yang lebih meluas.

Sementara itu, negeri Johor menyamai skor nasional (0.701), manakala Wilayah Persekutuan Putrajaya (0.693), Pulau

Pinang (0.692), Selangor (0.675), Kuala Lumpur (0.659), Kelantan (0.654), Perak (0.648) dan Kedah (0.593) berada di bawah purata nasional. Walaupun masih dalam kategori sederhana, pencapaian ini menunjukkan bahawa masih ada cabaran yang perlu ditangani termasuk jurang pembangunan antara kawasan, hubungan sosial antara komuniti, dan tahap kepercayaan terhadap institusi awam.

Secara keseluruhannya, dapatan ini menunjukkan bahawa Malaysia berada di landasan perpaduan yang stabil, dengan beberapa buah negeri menunjukkan prestasi yang sangat baik. Namun, setiap negeri mempunyai keunikan dan cabarannya sendiri, sehubungan itu langkah-langkah penambahbaikan perlu disesuaikan mengikut konteks tempatan. Program yang menekankan nilai kebangsaan, interaksi rentas komuniti dan tadbir urus yang inklusif perlu terus digiatkan agar jurang perpaduan antara negeri dapat dirapatkan dan semangat hidup harmoni terus diperkukuh di seluruh negara.

Justifikasi Skor IPNas 2025 Mengikut Negeri

Pahang

(Skor: 0.817 – Tinggi)

Pahang menunjukkan perpaduan paling kukuh di Malaysia. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) yang adil menjadi faktor utama, disokong oleh Etos Nasional (EN) yang tinggi dan Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) yang baik. Rakyat menunjukkan keyakinan terhadap institusi dan menikmati manfaat pembangunan yang seimbang di bandar dan luar bandar.

Melaka

(Skor: 0.816 – Tinggi)

Melaka mencapai tahap perpaduan tinggi hasil Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) yang berkesan dan dasar pembangunan yang inklusif. Rakyat di negeri ini menunjukkan Etos Nasional (EN) yang kuat, Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) yang baik dan aktif dalam aktiviti kemasyarakatan. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) yang telus dan persekitaran sosial yang harmoni menjadi kekuatan utama.

Sarawak

(Skor: 0.791 – Tinggi)

Sarawak mencatat perpaduan yang kukuh hasil pengurusan kepelbagaian etnik yang baik, perpaduan komuniti yang tinggi, dan kepercayaan terhadap kerajaan negeri. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) berperanan besar dalam membina Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) dan Etos Nasional (EN) yang stabil. Interaksi harian antara etnik yang pelbagai membentuk suasana aman dan inklusif.

Terengganu

(Skor: 0.745 – Sederhana)

Rakyat Terengganu menunjukkan rasa kebersamaan yang kuat, berpaksikan nilai agama, keluarga dan komuniti. Faktor perpaduan banyak dipengaruhi oleh Etos Nasional (EN) dan Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE). Namun, pengaruh langsung Tahap Keetnikan (TK) terhadap perpaduan masih kecil, memerlukan usaha menambah ruang interaksi sosial dan aktiviti rentas etnik.

Negeri Sembilan

(Skor: 0.731 – Sederhana)

Perpaduan di Negeri Sembilan digerakkan oleh Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) yang baik dan semangat komuniti tradisi yang kukuh. Etos Nasional (EN) menjadi pengikat utama antara etnik. Masyarakatnya menunjukkan keterbukaan terhadap kepelbagaian budaya, namun pengukuhan interaksi antara generasi dan kawasan bandar-desa masih diperlukan.

Sabah

(Skor: 0.722 – Sederhana)

Sabah menonjol dengan kepelbagaian etnik sebagai kekuatan perpaduan. Etos Nasional (EN) dan Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) menyokong kestabilan sosial. Namun, jurang pembangunan masih wujud yang menuntut pengukuhan infrastruktur asas serta pendidikan toleransi budaya bagi memastikan perpaduan seimbang antara bandar dan pedalaman.

Perlis

(Skor: 0.720 – Sederhana)

Perlis menunjukkan tahap perpaduan yang stabil walaupun bersaiz kecil. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) negeri yang berkesan dan semangat

kejiranan yang kuat menyokong Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) positif. Cabaran utama ialah memperluas ruang interaksi komuniti serta program kenegaraan merentas semua peringkat umur.

Labuan

(Skor: 0.719 – Sederhana)

Perpaduan di Labuan banyak dipengaruhi oleh identiti komuniti pelbagai etnik yang hidup bersama di kawasan bandar kecil. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) serta Etos Nasional (EN) tempatan yang baik membantu membentuk perasaan saling percaya. Namun, pembangunan ekonomi perlu diseimbangkan dengan usaha memperkukuh Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE), terutamanya dalam kalangan generasi muda.

Johor

(Skor: 0.701 – Sederhana)

Johor berada pada paras purata nasional. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) serta Etos Nasional (EN) yang baik menjadi kekuatan utama, namun Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) masih boleh dipertingkatkan. Program komuniti dan penglibatan belia perlu diperluas bagi mengekalkan semangat perpaduan dan mengurangkan jurang bandar-desa.

Putrajaya

(Skor: 0.693 – Sederhana)

Putrajaya menunjukkan tahap perpaduan sederhana. Dapatan ini mungkin disokong dengan Etos Nasional (EN) yang tinggi dalam kalangan penjawat awam. Walau bagaimanapun, penglibatan komuniti dan aktiviti sosial di luar ruang kerja masih rendah. Lebih banyak aktiviti komuniti, keluarga dan kejiranan perlu diwujudkan bagi

memperkukuh Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) dalam kawasan pentadbiran ini.

Pulau Pinang

(Skor: 0.692 – Sederhana)

Pulau Pinang mencerminkan kepelbagaian yang kaya tetapi berdepan cabaran jurang sosial dan ekonomi antara kawasan serta etnik. Walaupun Etos Nasional (EN) wujud, persepsi terhadap keadilan sosial dan perumahan mampu milik perlu ditambah baik agar masyarakat pelbagai etnik dapat terus berinteraksi dalam suasana harmoni.

Selangor

(Skor: 0.675 – Sederhana)

Sebagai sebuah negeri paling maju dan padat penduduk, Selangor menunjukkan cabaran perpaduan yang lebih kompleks. Walaupun Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) tinggi, Etos Nasional (EN) dan Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) perlu diperkuat. Program komuniti rentas etnik serta inisiatif mengurangkan jurang bandar-desa amat diperlukan.

Kuala Lumpur

(Skor: 0.659 – Sederhana)

Kuala Lumpur mencerminkan perpaduan bandar yang dinamik tetapi terkesan oleh gaya hidup individualistik dan perbezaan sosioekonomi. Walaupun Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) kekal baik, jurang antara komuniti perlu dirapatkan dengan memperbanyak aktiviti kejiranan, ruang awam mesra komuniti, dan program muhibah di peringkat tempatan.

Kelantan

(Skor: 0.654 – Sederhana)

Kelantan memperlihatkan nilai kekeluargaan dan komuniti yang kuat, namun Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) masih rendah. Faktor agama dan budaya menjadi pemangkin perpaduan dalaman, tetapi perlu diperluas melalui program nasional yang menggalakkan keterlibatan komuniti pelbagai etnik.

Perak

(Skor: 0.648 – Sederhana)

Perak menunjukkan pentadbiran yang stabil, namun tahap perpaduan masih sederhana akibat jurang pembangunan dan penglibatan sosial tidak seimbang. Etos Nasional (EN) wujud, tetapi perlu diperkukuh melalui pendidikan kenegaraan serta inisiatif komuniti setempat.

Kedah

(Skor: 0.593 – Sederhana)

Kedah mencatat skor perpaduan tahap sederhana paling rendah. Faktor utama ialah jurang pembangunan bandar-desa, pengaruh Tahap Keetnikan (TK) yang masih kuat dan Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) yang terhad. Walaupun Etos Nasional (EN) wujud, ia belum cukup untuk mengimbangi perbezaan ekonomi dan sosial. Usaha pengukuhan perpaduan perlu memberi tumpuan kepada pendidikan sivik dan interaksi komuniti. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) juga perlu inklusif.

RUMUSAN KESELURUHAN IPNas 2025

Secara keseluruhan, Indeks Perpaduan Nasional Tahun 2025 (IPNas 2025) menunjukkan bahawa rakyat Malaysia hidup dalam suasana aman, saling menghormati dan cenderung kepada perpaduan sosial yang kukuh. Kebanyakan negeri berada pada tahap sederhana hingga tinggi. Ini menandakan asas perpaduan negara kekal stabil walaupun masih ada ruang untuk diperkukuh, khususnya dalam Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) dan pembinaan Etos Nasional (EN) yang inklusif.

Sorotan Pencapaian Negeri dan Wilayah Persekutuan

Empat (4) negeri iaitu Pahang, Melaka, Sarawak dan Terengganu berada pada tahap perpaduan tinggi. Negeri-negeri ini menunjukkan gabungan yang baik antara pembangunan yang seimbang, pengurusan Tahap Keetnikan (TK) yang matang, dan Etos Nasional (EN) yang kuat. Kejayaan mereka boleh dijadikan model perpaduan nasional.

Sabah juga berada pada tahap tinggi. Etos Nasional (EN) memainkan peranan penting dalam menyatukan masyarakat pelbagai etnik. Kejayaan Sabah membuktikan bahawa kepelbagaian etnik bukan halangan, malah menjadi aset kepada perpaduan.

Perlis menonjol dengan kekuatan Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) yang positif. Interaksi harian rakyat di negeri ini banyak menyumbang kepada rasa kebersamaan dan saling menghormati. Ini menunjukkan keberkesanan aktiviti komuniti yang dirancang secara inklusif.

Beberapa negeri lain termasuk Johor, Negeri Sembilan, Pulau Pinang, Perak, Kedah, Selangor dan Wilayah Persekutuan Putrajaya mencatat tahap sederhana. Dapatan ini menunjukkan asas perpaduan sudah kukuh, tetapi perlu diperkasa melalui program Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE), sukan komuniti, aktiviti sukarelawan dan inisiatif kejiranan bersama.

Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur menunjukkan bahawa Etos Nasional (EN) penting dalam suasana bandar yang pelbagai. Namun, jurang ekonomi, kos sara hidup dan pemisahan perumahan masih memberi kesan terhadap perpaduan. Pembangunan sosial bandar yang lebih inklusif diperlukan bagi membina semula ruang interaksi bersama.

Wilayah Persekutuan Labuan pula kekal stabil pada tahap sederhana dengan keharmonian yang baik hasil daripada pembangunan inklusif dan pengurusan etnik yang adil. Wilayah ini mempunyai potensi yang besar untuk menjadi contoh wilayah kecil yang berjaya mengimbangi kemajuan ekonomi dengan perpaduan.

Tiga Pemacu Utama Perpaduan

Dapatan IPNas 2025 memperlihatkan bahawa perpaduan rakyat digerakkan oleh tiga (3) faktor utama:

1. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) yang Adil

Apabila pembangunan dilaksanakan secara saksama dan perkhidmatan awam dapat dinikmati oleh semua golongan, rakyat akan lebih percaya kepada sistem dan lebih mudah bekerjasama.

2. Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) yang Inklusif

Apabila identiti etnik dihormati dengan adil dan diterima sebagai kekuatan bersama, ia melahirkan semangat saling menghargai dan memperkukuh nilai kebangsaan.

3. Etos Nasional (EN)

Rasa cinta terhadap negara, bangga sebagai rakyat Malaysia, dan kesetiaan terhadap simbol kebangsaan menjadi asas kepada keharmonian dan semangat setia kawan.

Namun, kajian IPNas 2025 juga mendapati bahawa interaksi sosial semata-mata belum cukup untuk memacu perpaduan. Hubungan sosial yang baik perlu diterjemahkan kepada kerjasama sebenar dalam aktiviti komuniti dan kehidupan seharian.

Arah Tindakan ke Hadapan

Berdasarkan dapatan IPNas 2025, beberapa langkah penting perlu diperkukuh untuk memastikan perpaduan terus meningkat ke tahap lebih tinggi:

1. Meneruskan pembangunan yang adil dan menyeluruh.

Semua lapisan masyarakat harus merasai manfaat pembangunan, tanpa mengira etnik, wilayah atau status sosioekonomi.

2. Menghidupkan nilai kebangsaan dalam kehidupan seharian.

Semangat cinta akan negara dan rasa bangga sebagai rakyat Malaysia perlu diterapkan di sekolah, tempat kerja, rumah ibadat dan komuniti.

3. Menukar interaksi kepada kerjasama sebenar.

Menggalakkan aktiviti bersama seperti gotong-royong, kebun komuniti, koperasi pengguna, sukan kejiranan dan program bantuan bencana.

4. Memperkukuh tadbir urus mikro yang telus.

Sistem aduan tempatan dan pengurusan bantuan kepada komuniti yang jelas akan meningkatkan kepercayaan rakyat terhadap institusi.

5. Menjadikan negeri berprestasi tinggi sebagai sumber rujukan.

Pahang, Melaka, Sarawak dan Terengganu boleh dijadikan contoh amalan terbaik dalam menggabungkan pembangunan dengan perpaduan.

The background is a solid blue color with large, abstract, curved shapes in a lighter blue and orange hue. These shapes are layered and overlap, creating a sense of depth and movement. The orange shapes are primarily located in the top-left and bottom-right corners, while the lighter blue shapes are more centrally located.

ANALYSIS TREND

ANALISIS TREND IPNas 2018 HINGGA 2025

IPNas yang dijalankan sejak tahun 2018 telah menunjukkan tahap peningkatan yang konsisten dalam kalangan rakyat Malaysia. Dalam tempoh tujuh (7) tahun, skor IPNas meningkat daripada 0.567 pada tahun 2018 kepada 0.701 pada tahun 2025. Dapatan ini menandakan terdapat peningkatan dalam hubungan sosial dan semangat kebangsaan rakyat.

Perjalanan Tujuh Tahun Perpaduan Malaysia

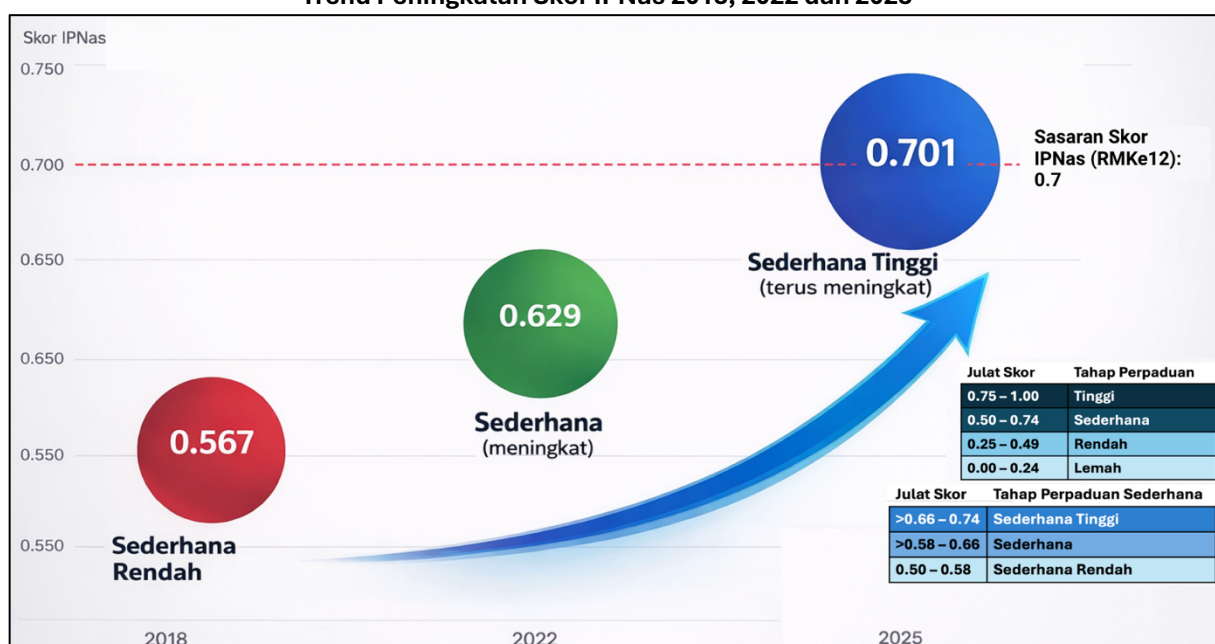
Pada tahun 2018, tahap perpaduan negara berada pada paras 0.567, dikategorikan sebagai sederhana rendah. Keadaan ketika itu mencerminkan cabaran dalam hubungan antara etnik, jurang pembangunan wilayah, serta tahap kepercayaan terhadap institusi awam yang masih perlu diperkukuh. Masyarakat juga berhadapan dengan perbezaan sosio-ekonomi yang ketara

dan persepsi terhadap keadilan sosial yang berbeza-beza.

Menjelang tahun 2022, skor IPNas meningkat kepada 0.629. Peningkatan yang ketara ini disokong hasil pelaksanaan dasar dan inisiatif kerajaan seperti Dasar Perpaduan Negara dan Pelan Tindakan Perpaduan Negara (PTPN 2021–2030). Program pendidikan sivik, dialog antara etnik dan inisiatif komuniti telah mula membuah hasil rakyat semakin terbuka, memahami antara satu sama lain, dan melihat kepelbagaian sebagai aset kepada keharmonian sosial.

Peningkatan paling signifikan dicatat pada tahun 2025, apabila skor IPNas mencecah 0.701 buat pertama kali melepasi paras sederhana tinggi dan mencapai sasaran Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12). Ini membuktikan bahawa rakyat Malaysia kini berada pada tahap perpaduan yang semakin kukuh, bersemangat kebangsaan tinggi dan lebih yakin terhadap sistem tadbir urus negara.

Trend Peningkatan Skor IPNas 2018, 2022 dan 2025

Apa yang Menyumbang kepada Peningkatan Ini?

Peningkatan skor IPNas sepanjang 2018 hingga 2025 bukannya berlaku secara kebetulan, tetapi hasil gabungan beberapa faktor penting seperti berikut.

Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP)

TUP menjadi pemacu utama perpaduan nasional. Nilai pengaruh TUP terhadap Kesepaduan Sosial (KS) meningkat daripada 0.436 (2018) kepada 0.697 (2025). Apabila rakyat merasakan pembangunan dilaksanakan secara adil, telus dan menyeluruh, kepercayaan terhadap institusi meningkat. Rakyat lebih yakin, lebih tenang, dan lebih mudah bekerjasama tanpa mengira latar belakang.

Etos Nasional (EN)

EN merangkumi semangat cintakan negara, kesetiaan, dan rasa tanggungjawab bersama. Nilai EN naik daripada 0.412 (2018) kepada 0.467 (2025). EN tetap menjadi tiang utama kepada perpaduan nasional. Nilai ini menguatkan rasa “kita sebagai satu pasukan” dan membantu membentuk identiti kebangsaan yang dikongsi oleh semua etnik di Malaysia.

Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE)

HSRE menunjukkan hubungan positif antara komuniti pelbagai etnik, namun nilai HSRE menurun daripada 0.438 (2018) kepada 0.314 (2025). Ini menunjukkan bahawa walaupun rakyat saling berinteraksi, namun kualiti interaksi perlu ditingkatkan. Pergaulan perlu disertai dengan kepercayaan, empati dan kerjasama dalam mana-mana aktiviti sebenar supaya manfaatnya lebih dirasai.

Tahap Keetnikan (TK)

TK menunjukkan bagaimana identiti etnik diimbangi dengan identiti nasional. Nilai TK meningkat daripada 0.210 (2018) kepada 0.347 (2025). Keadaan ini merupakan satu tanda positif bahawa rakyat semakin matang mengurus kepelbagaian. Justeru, masyarakat tidak lagi melihat etnik sebagai penghalang, tetapi sebagai sebahagian daripada identiti Malaysia yang inklusif.

**Pengukuhan perpaduan
nasional memerlukan
tadbir urus yang inklusif,
interaksi sosial yang sihat
dan komitmen berterusan
seluruh masyarakat**

The background is a solid dark blue color. It features several large, overlapping, curved shapes in a lighter blue and orange gradient. These shapes are positioned in the top-left and bottom-right corners, creating a sense of movement and depth. The word "KESIMPULAN" is centered in the middle of the image in a bold, white, sans-serif font.

KESIMPULAN

KESIMPULAN

Kajian Indeks Perpaduan Nasional 2025 (IPNas 2025) dilaksanakan bagi mengukur tahap perpaduan rakyat Malaysia melalui kutipan data di seluruh negara. Berdasarkan perancangan, sejumlah 1,118 Blok Penghitungan (BP) yang meliputi 11,180 Tempat Kediaman (TK) telah ditetapkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) sebagai sampel kajian. Sasaran responden yang ditetapkan perlu memenuhi minimum 70 peratus capaian. Kutipan data dijalankan antara 28 April hingga 30 Jun 2025 melalui temu bual bersemuka menggunakan kaedah borang soal selidik secara fizikal dan aplikasi digital. Kajian ini juga telah mendapat kerjasama dan bantuan enumerator daripada agensi kerajaan, institusi pengajian tinggi, pemimpin tempatan termasuk pemantauan keselamatan oleh Polis Diraja Malaysia (PDRM).

Jumlah responden adalah seramai 9,448 orang bersamaan 84.5 peratus dan jumlah ini melebihi sasaran yang telah ditetapkan. Antara cabaran dalam proses kutipan data termasuklah kesukaran akses ke kawasan kondominium dan perumahan elit, sikap individualistik dalam kalangan segelintir penduduk bandar, jarak kawasan pedalaman yang jauh di Sabah dan Sarawak, cuaca buruk, masalah komunikasi verbal, serta capaian Internet yang terhad.

Model IPNas 2025 dibina berasaskan lima (5) konstruk utama: Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP) sebagai pemboleh ubah bebas; Tahap Keetnikan (TK), Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE) dan Etos Nasional (EN) sebagai pemboleh ubah pengantara; serta Kesepaduan Sosial (KS) sebagai pemboleh ubah bersandar. Ujian kebolehpercayaan menunjukkan semua konstruk mencapai nilai *Cronbach's Alpha* (CA) dan *Composite Reliability* (CR) yang baik. Ujian kesahan *Average Variance Extracted* (AVE) juga mencapai nilai ambang yang baik. Ini menunjukkan bahawa instrumen yang digunakan adalah sah dan boleh dipercayai. Analisis turut menggunakan wajaran populasi (*population weightage*) daripada DOSM bagi memastikan dapatan mencerminkan populasi sebenar.

Skor keseluruhan IPNas 2025 meningkat kepada 0.701 berbanding 0.629 (2022) dan 0.567 (2018), kekal pada tahap sederhana tetapi menunjukkan perkembangan positif. Peningkatan ini mencerminkan kejayaan usaha-usaha pengukuhan perpaduan melalui Dasar Perpaduan Negara dan Pelan Tindakan Perpaduan Negara (2021–2030) telah memberi kesan. Tambahan pula, pengukuran IPNas 2025 dibangunkan berasaskan kualiti data yang kukuh, pelaksanaan lapangan oleh enumerator tempatan yang memahami realiti komuniti, serta analisis menggunakan pemodelan statistik yang komprehensif dan berketeguhan tinggi, sekali gus meningkatkan kredibiliti dan integriti keseluruhan indeks.

Analisis defisit sosial di peringkat nasional menunjukkan bahawa faktor berkaitan etnisiti, media, politik federalisme, agama dan kelas sosial masih merupakan cabaran utama yang berpotensi menjejaskan tahap perpaduan nasional. Analisis di peringkat negeri turut mengenal pasti isu-isu kontekstual seperti bahasa, ruang bandar–desa dan jurang generasi yang mempengaruhi kedinamikan perpaduan setempat. Sehubungan itu, laporan ini mengesyorkan agar strategi perpaduan dilaksanakan secara bersasar

mengikut konteks dan keperluan setiap negeri, dengan penekanan kepada pengukuhan tadbir urus, peningkatan interaksi antara etnik, pemupukan nilai bersama serta penanganan defisit sosial secara bersepadu dan berterusan.

PRESTASI DAN PENCAPAIAN UTAMA

1

**Capaian Responden
Melebihi Sasaran 9,448
Responden (84.5%)**
Berjaya dicapai daripada
sampel nasional.

2

**Skor Perpaduan Nasional
Meningkat kepada 0.701**
Peningkatan berterusan
berbanding 0.629 pada 2022
dan 0.567 pada 2018.

3

**Fokus Baharu pada
Hubungan Sosial**
Model tinjauan memberi
penekanan pada Hubungan
Sosial Rentas Etnik (HSRE).

CABARAN MENGURUS DEFISIT SOSIAL

5 Faktor Defisit Sosial yang Perlu Diberi Perhatian pada Peringkat Nasional

1

Etnisiti

2

Media

3

Politik dan
Federalisme

4

Agama

5

Kelas Sosial

**Perpaduan dalam
kepelbagaian adalah
kekuatan Malaysia**

RUJUKAN DAN LAMPIRAN

RUJUKAN

- Alkire, S., & Foster, J. (2011). Counting and multidimensional poverty measurement. *Journal of Public Economics*, 95(7–8), 476–487. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2010.11.006>
- Bollen, K. A. (1989). *Structural equations with latent variables*. Wiley.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates.
- Cohen, J. (1992). Statistical power analysis. *Current Directions in Psychological Science*, 1(3), 98–101. <https://doi.org/10.1111/1467-8721.ep10768783>
- Diewert, W. E. (2005). Index number theory. *Journal of Economic Perspectives*, 19(1), 73–86. <https://doi.org/10.1257/0895330053147993>
- Fornell, C., Johnson, M. D., Anderson, E. W., Cha, J., & Bryant, B. E. (1996). The American customer satisfaction index: Nature, purpose, and findings. *Journal of Marketing*, 60(4), 7–18. <https://doi.org/10.1177/002224299606000403>
- Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2022). *A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)* (3rd ed.). Sage.
- Hair, J. F., Risher, J. J., Sarstedt, M., & Ringle, C. M. (2019). When to use and how to report the results of PLS-SEM. *European Business Review*, 31(1), 2–24. <https://doi.org/10.1108/EBR-11-2018-0203>
- Ivančić, V. (2014). Improving the decision-making process through the Pareto principle application. *Ekonomika misao i praksa*, 23(2), 633–656.
- Jolliffe, I. T. (2002). *Principal component analysis* (2nd ed.). Springer.
- Kristensen, K., Martensen, A., & Grønholdt, L. (2000). Customer satisfaction measurement at Post Denmark: Results of application of the European Customer Satisfaction Index methodology. *Total Quality Management & Business Excellence*, 11(7), 1007–1015. <https://doi.org/10.1080/09544120050135533>
- Leong, P. P. Y. (2023, October 19). *Political polarisation marked Malaysia's recent state elections* (ISEAS Perspective, Issue 2023/84). ISEAS – Yusof Ishak Institute.
- Nardo, M., Saisana, M., Saltelli, A., Tarantola, S., Hoffman, A., & Giovannini, E. (2005). *Handbook on constructing composite indicators: Methodology and user guide*. OECD.
- Pareto, V. (1971). *Manual of political economy*. Augustus M. Kelley. (Original work published 1906)
- Saisana, M., & Tarantola, S. (2002). *State-of-the-art report on current methodologies and practices for composite indicator development* (Report EUR 20408 EN). European Commission, Joint Research Centre.
- von Rosing, M., Scheer, A.-W., Zachman, J. A., Jones, D. T., Womack, J. P., & von Scheel, H. (2015). Phase 3: Process concept evolution. In M. von Rosing, A.-W. Scheer, & H. von Scheel (Eds.), *The complete business process handbook*. Morgan Kaufmann.

LAMPIRAN

Intipati Soal Selidik

1. Kesepaduan Sosial (KS)

Fokus: Keharmonian, keadilan dan penerimaan dalam hidup bersama.

Subdimensi & Kata Kunci:

1. **Rasa Kekitaan:**
Selesa tinggal bersama pelbagai etnik, kepelbagaian budaya sebagai kekuatan, simpati antara jiran.
2. **Keterangkuman:**
Peluang pendidikan, pekerjaan, bantuan dan kesihatan yang adil.
3. **Penyertaan Politik/Organisasi:**
Kebebasan mengundi, bersuara dan menyertai persatuan pelbagai etnik.
4. **Pengiktirafan:**
Hormat agama dan budaya lain, pengiktirafan jasa, bahasa kebangsaan.
5. **Legitimasi:**
Sokongan terhadap perlembagaan, dasar kerajaan, kepimpinan sah.
6. **Kesamaan:**
Peluang belajar, bekerja dan bantuan tanpa pilih kasih.

2. Etos Nasional (EN)

Fokus: Semangat kebangsaan, nilai bersama dan identiti negara.

Subdimensi & Kata Kunci:

1. **Perkongsian Sejarah:**
Kesedaran sejarah nasional, elak konflik masa lalu, sambutan hari kemerdekaan.
2. **Perkongsian Nilai:**
Kerjasama antara etnik, empati, keprihatinan sosial.
3. **Kekitaan Bersama:**
Kebanggaan terhadap kepelbagaian, kepercayaan kepada Rukun Negara dan Islam sebagai agama Persekutuan.
4. **Perkongsian Masa Depan:**
Keyakinan terhadap masa depan Malaysia, kesejahteraan keluarga, semangat mempertahankan negara.
5. **Kesetiaan:**
Utamakan kepentingan negara, jaga nama baik Malaysia, tanggungjawab bayar cukai.
6. **Komitmen:**
Utamakan produk tempatan, patuhi undang-undang, sokong program masyarakat.
7. **Keterikatan Emosi Negara:**
Rasa bangga, marah atau kecewa terhadap simbol negara.
8. **Identiti Nasional:**
Kebanggaan terhadap simbol bersama (contoh Harimau Malaya, nasi lemak).

3. Hubungan Sosial Rentas Etnik (HSRE)

Fokus: Kehidupan berjiran dan interaksi sosial pelbagai etnik.

Kata Kunci Utama:

1. Aktiviti agama dan budaya di kawasan kejiranan.
2. Perkongsian kemudahan dan urusan niaga pelbagai etnik.
3. Kerjasama menangani isu sosial dan jenayah.
4. Hubungan jiran harmoni walau ada isu etnik di tempat lain.

4. Tadbir Urus dan Pembangunan (TUP)

Fokus: Persepsi rakyat terhadap pentadbiran, ekonomi dan pembangunan negara.

Subdimensi & Kata Kunci:

1. **Ekonomi:**
Pengurusan harga, pengangguran, kekayaan dan kos sara hidup.
2. **Politik:**
Peranan wakil rakyat, kebebasan media, demokrasi berfungsi.
3. **Jenayah:**
Kerjasama polis–masyarakat, pengurangan jenayah, pembanterasan rasuah.
4. **Perkhidmatan Awam:**
Bantuan kerajaan, pendidikan, tadbir urus yang bertanggungjawab.
5. **Kemudahan Awam:**
Infrastruktur dan pengangkutan awam berfungsi baik.
6. **Pengurusan Masyarakat:**
Layanan adil kerajaan, keperluan pelbagai etnik diurus baik, kepekaan NGO terhadap isu setempat.

5. Tahap Keetnikan (TK)

Fokus: Penghayatan identiti etnik, agama dan budaya.

Kata Kunci Utama:

1. Pertahankan agama dan budaya sendiri.
2. Bangga dengan bahasa dan perayaan etnik.
3. Terbuka kepada teknologi dan kesaksamaan gender.
4. Tolak keganasan dan tuduhan antara etnik.

6. Defisit Sosial (Isu yang Menggugat Perpaduan)

Kata Kunci:

1. Etnisiti
2. Gender
3. Agama
4. Bahasa
5. Pendidikan
6. Kelas sosial
7. Politik federalisme
8. Jurang bandar–desa
9. Jurang generasi
10. Pengaruh media

ISBN 978-967-2709-28-2

KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA

Aras 5 - 10, Blok F9, Parcel F,
Lebuh Perdana Timur, Presint 1
62000 Putrajaya, MALAYSIA

Tel: +603-8091 8000

Emel: pro@perpaduan.gov.my